

Glasnik

Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja | Veljača 2016. | broj 1.

Plaće i bolni rezovi

Sve o
Sporazumu
o osnovici
za plaće

Izdvajanja
za znanost
i visoko
obrazovanje

Što Sindikat
čini za
mlade
znanstvenike

Sadržaj.....2
 Uvodnik 3
 Otvoreno pismo predsjedniku Vlade Republike Hrvatske 11
 U kojem će smjeru proračun za 2016.?18
 Sindikat i moja plaća21

Sindikat izborio uvećani koeficijent za doktorande Zaklade 24

Na sudovima tužbe za koeficijente, jubilarne nagrade, otkaz kolektivnih ugovora i dodatke na plaću 25

Zašto i dalje, unatoč naporima Sindikata, nemamo važeći GKU 26

Započelo istraživanje o kvaliteti radnih odnosa 28

Fakulteti napokon tuže državu za posebne uvjete rada 29

26 godina Sindikata obilježeno svečanom sjednicom Velikog vijeća 30

Okrugli stol Matice: Je li vrijeme za političko organiziranje sindikata? 31

Održana rasprava o produktivnosti hrvatske znanosti 31

Pogodnosti za članove Sindikata 32

Rast naših plaća ili bolni rezovi 4

Aktiviran najvažniji sporazum o plaćama 12

I M P R E S S U M

Glasnik Sindikata znanosti

Izdavač: Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja Zagreb, Trg maršala Tita 4

Glavni urednik: Vilim Ribić

Izvršni urednik: Robert Brozd

Suradnici: Lucija Barjašić Špiler, Tatjana Jedličko, Matija Kroflin, Ana Petošić, Andreja Škvorc, Nataša Vrbešić

Medijski savjetnik: Željko Ivanković

Lektorica: Ivana Kurtović Budja

Grafička priprema: Predrag Vučinić

Fotografije: Arhiva Sindikata znanosti

Naklada: 12.500 primjeraka

Tisak: Znanje d.o.o., Zagreb

Novo vizualno ruho Glasnika Sindikata

Poštovane članice i članovi Sindikata! Nakon duljeg vremena, pred vama je obnovljeni Glasnik Sindikata znanosti u formatu časopisa i u novom vizualnom ruhu. Želja nam je Glasnik izdavati u redovitim vremenskim intervalima, nekoliko puta tijekom godine kako bismo vas još bolje i detaljnije informirali o radu Sindikata na zaštiti vaših prava i materijalnog statusa te o aktualnim događanjima u procesu socijalnog dijaloga i kolektivnog pregovaranja s Vladom i Ministarstvom. U tom kontekstu pozdravljamo vaše komentare, dojmove i prijedloge vezane za sadržaj i izbor tema u Glasniku, kako bismo u narednim brojevima bili još kvalitetniji. Zašto Glasnik baš sada? Pred nama je neizvjesno razdoblje u kojem ćemo kroz pregovore s novom Vladom morati braniti cijenu rada u znanosti i obrazovanju. U takvim okolnostima je izuzetno bitno da što veći broj članova bude točno, detaljno i pravovremeno informiran o razvoju događaja. Upravo zato je najveći dio ovog broja Glasnika posvećen Dodatku Sporazumu o osnovici, našem najvažnijem dokumentu koji nam je sve ove godine štitio osnovicu za plaće i koji nam sad, kad je recesija prošla, jamči povećanje te osnovice i usklađivanje plaća s prosjekom u privredi. **Svi bismo trebali imati na umu, a osobito nečlanovi Sindikata, da bez Sindikata nitko ne bi mogao osigurati ovakav sporazum i bez Sindikata nitko ne bi mogao braniti ovakav sporazum.** Na ovim stranicama saznat ćete cijeli niz detalja o tome koji su ciljevi sporazuma i u kojim fazama se treba implementirati te o dilemama i opasnostima koje bi mogle spriječiti njegovu provedbu. Detaljnije uvide u kretanja proračuna MZOS-a za 2016. godinu moći ćete dobiti u analitičkom tekstu o izdvajanjima za znanost i visoko obrazovanje, a za sve one koji se stalno pitaju koja je točno financijska korist od članstva u Sindikatu, pripremili smo i grafičke prikaze bruto plaća u sustavu koji jasno pokazuje koliki dio plaće svakog zaposlenog je izravna zasluga djelovanja Sindikata. Osim toga, u ovom broju moći ćete doznati i što

Sindikat čini za mlade istraživače, asistente i postdoktorande kao i ponešto o raznim sudskim sporovima koje pravna služba Sindikata vodi u svrhu zaštite prava članova. Tu svakako treba istaknuti i vijest o tome da su fakulteti napokon počeli podizati tužbe protiv države za posebne uvjete rada, što smo zagovarali dugi niz godina. Za kraj, pripremili smo i detaljan pregled svih dodatnih pogodnosti koje stoje na raspolaganju članovima Sindikata znanosti, od stambenog zbrinjavanja i pozajmica članovima pa do popusta na veliki niz raznih proizvoda i usluga. Vjerujemo da će vam biti od koristi! Srdačan pozdrav, uredništvo Glasnika

[ŠTO TREBAMO OČEKIVATI OD NOVE VLASTI]

RAST NAŠIH PLAĆA ILI BOLNI REZOVİ

Pred Vladom premijera Oreškovića je težak zadatak konsolidacije državnog proračuna i istodobnog povećanja plaća u državnoj i javnoj upravi temeljem Dodatka Sporazumu o osnovici

Piše: **Vilim Ribić**, predsjednik Velikog vijeća

SMANJENJE PLAĆA KAO PRIJETNJA

Vrlo skoro naš će materijalni standard opet biti pod opsadom, a naše plaće u žiži javnosti. Dolazi na naplatu jedan od najvažnijih sporazuma koji sindikati imaju.

Međutim, formiranjem nove Vlade i izradom proračuna započinje novi ciklus naših briga. Već tri mjeseca mediji stvaraju klimu i pripremaju javnost za “bolne rezove” u obrazovanju, znanosti, zdravstvu te drugim javnim i državnim službama i zgražaju se nad sindikalnim sporazumom. Najavljuju i priželjkuju daljnje smanjivanje naših plaća, kao neizbježnu mjeru, kažu, za opstanak gospodarstva, države i nacije.

Neki su političari najavljivali velika rezanja, drugi tek manja, dok treći ipak tvrde da će smanjiti proračun bez smanjivanja plaća. Uočimo da nitko, ali baš nitko od spomenutih ne tvrdi da treba naše plaće povećati, iako one nisu rasle punih 7 godina. Takva viđenja podupiru i tzv. “ugledni ekonomski stručnjaci”. Oni pronose savjete koji se već sedmu godinu pokazuju pogrešnima (vidi tekst u okviru).

“Ugledni ekonomisti” i ekonomisti

Učenja domaćih neoliberalnih ekonomista na tragu su europskih i njemačkih politika rezanja. Njihovu valjanost možemo ocijeniti ako usporedimo otužnu europsku stagnaciju s američkim ekonomskim procvatom na temelju politike sasvim suprotne politici rezanja. Da bi naši neoliberali neuspjele koncepte opravdali, oni u svom idejnom i doktrinarnom samoljublju tvrde da kod nas rezanja u javnoj potrošnji nisu bila dovoljna (iako su bila jedna većih u Europi). Smanjenje primanja u našem je sustavu bilo veće od pada BDP-a.

No, oni tvrde da niti to nije dovoljno i savjetuju da treba još. Međutim, baš je smanjenje primanja bio jedan od uzroka višegodišnjeg pada proizvodnje.

Tek kada je Lalovac povećao neto plaće porastao je i BDP. Naslovnice su pune savjeta “uglednih ekonomista” da treba rezati. Da bi rezanja išla lakše, neki su javno zagovarali smanjivanje plaća za 2 milijarde kuna uz ukidanje sindikata u javnom sektoru (Budimir). Neki su predlagali oduzimanje umirovljenicima biračkog prava (A. Babić) a N. Bakić je zagovarao otpuštanje 50 tisuća ljudi u državnoj upravi (u kojoj radi tek 35 tisuća ljudi).

Navedeni su sve “ugledni ekonomisti” po viđenju medijskih ispostava krupnog kapitala (Jutarnji list i slični), jer obrazlažu ekonomsku politiku koja odgovara interesima medijskih vlasnika uklopljenih u interese njihovih sponzora. Svi oni drugi koji zagovaraju ekonomsku politiku u interesu većine građana nisu dobili titulu uglednih. Naprotiv, stalno ih se diskreditira.

Ako spomenemo još i pozadinski vez krupnog kapitala, domaće i inozemne financijske krugove te europsku birokraciju koji svi zahtijevaju smanjivanje deficita, tada se čini da nam novi udar na standard ne gine. Tako izgleda neprijateljsko okruženje u kojem se nalaze svi radni ljudi koji rade za državu i plaću primaju na proračunu.

SMANJENJE PLAĆA ILI RAST PROIZVODNJE

Ipak, usudimo se ocijeniti da su izvan vremena i prostora ideje tog imperijalnog saveza (mediji, politika, kapital, neoliberalni ekonomisti, europski i financijski krugovi). Naime, plaće se smanjivati više ne mogu, socijalno, ljudski i politički. Tko se god u to upusti nanijet će i sebi i zemlji više štete nego koristi. S druge strane, proračun nije moguće zamjetnije smanjiti bez zadiranja u plaće. Izlaz iz tog klinča postoji. Problem javnog duga i deficita rješava se povećanjem proizvodnje i povećanjem prihoda, a ne cijedenjem već iscijeđenog javnog sektora i ljudi u njemu (znamo kako je primjerice financirana znanost ili obrazovanje).

IZJAVE I PRISTUP NOVOG PREDSEDNIKA VLADE

U vrijeme pisanja ovog teksta izjave Tihomira Oreškovića djeluju veoma razumno. Tvrdi da će surađivati sa sindikatima, jer su mu oni veoma važni. Ovo je napokon neki pozitivan glas jer je pune četiri godine dosadašnji predsjednik Vlade, socijaldemokrat, slao zaposlenicima suprotne poruke - da im sindikati zapravo i nisu potrebni (jer su imali njega).

Međutim, treba li se osloniti na Oreškovićevu izjavu da neće dirati plaće?

Naučili smo da su riječi u politici vjetar i da već sutra može izaći sa suprotnom pričom, i u tome čak biti iskren. Reći će da nije bio upoznat sa situacijom. Valja biti rezerviran, tim prije jer je istovremeno rekao da mu je smanjivanje deficita prioritet, a to znači i smanjivanje proračuna. To bez smanjivanja plaća nije moguće. S obzirom na to da i sastav Vlade upućuje na to da će se u biti nastaviti ista makroekonomska politika kao i do sada, vrlo je moguće da on sada govori tek o svojim dobrim namjerama. Vjerojatno nije još stekao uvid u okvire koje su mu zadali oni koji su ga na mjesto premijera i doveli. Osim toga, njegova su znanja menadžerska i financijska, ali po svemu sudeći ne i ona potrebna za vođenje države (makroekonomska).

POVEĆANJE PLAĆA - REALNOST ILI FIKCIJA

S druge strane, nasuprot svima koji pritišću na smanjenje plaća nalaze se naši sindikati i njihovi članovi koji očekuju upravo suprotno, očekuju njihov rast temeljem Dodatka sporazuma o osnovici, koji su sindikati izborili. Očekujemo to nakon sedam godina zamrznute osnovice, nakon smanjivanja drugih prava te nakon četiri godine unošenja nereda u sustav plaća. Nismo zaboravili ukidanje dodatka za starije radnike, smanjenje i promjene koeficijentata, ukidanje božićnica, regressa i drugih naknada, itd.

Imaju li sindikati šanse oduprijeti se novim rezanjima te, štoviše, povećati plaće sukladno spomenutom sporazumu? Je li izgledno da sindikati sami nadjačaju veliki kapital i sve njegove izvršitelje, uključujući politiku, novu i staru?

MOĆ KOLEKTIVNOG PRITISKA NA VIDJELU - SPORAZUM KAO NOĆNA MORA VLADE

U krajnje nepovoljnom ambijentu, teško bi zaposlenici sami uspješno spriječili udar na plaće da njihovi sindikati nemaju potpisani sporazum.

Prošla vlast je pribjegavala pravnom nasilju, rušeći kolektivne ugovore zakonom, a to pravno nasilje podržao je Ustavni sud skandaloznim presudama

Protusindikalna atmosfera kojom mediji truju javnost prelijeva se i na svijest građana, pa i naših zaposlenika. Uslijed toga neki olako prihvate propagandu pa ne povjeruju u moć kolektivne zaštite svojih interesa. Ne sudjelujući u sindikalnim pritiscima (npr. u štrajku) neki sami doprinose ispunjenju svoje vlastite prognoze da sindikalne akcije neće uspjeti. Doista, u pravu su, bez njih kao štrajkaša štrajk ne može uspjeti. Međutim, sudjelovanje u sindikalnom pritisku može donijeti znatne rezultate što pokazuje upravo ovaj Sporazum o osnovici koji predviđa rast naših plaća. On je potpisan kao rezultat štrajkova prosvjetnih sindikata (u studenom 2006. godine i svibnju 2009) te jednogodišnjih pregovora 2011. godine. Neki stalno ističu kako su sindikati slabi. Mnogo je više onih koji pišu i govore kako su sindikati prejaki i da ih treba oslabiti ili čak ukinuti.

O snazi sindikata možda najbolje govori ovaj sporazum koji će postati državni problem broj jedan. Cijela će se država njime baviti. Zbog njega će privatni mediji radnike u javnom sektoru ponovno nazivati parazitima, njihove organizacije kočničarima reformi, a čelnike njihovih sindikata ljudima sumnjivih kvaliteta. Humanisti iz Jutarnjeg lista suze će roniti nad nezaposlenima i radnicima u industriji te podvaljivati kako su za sve njihove nevolje krivi “uhljebi” u javnom sektoru. Umjesto napada na ekonomsku politiku koja je dovela u jadno stanje sve u zemlji, oni će radne ljude svađati međusobno.

ZAŠTO IPAK IMAMO ŠANSE U ODNOSU NA NEPOVOLJNO OKRUŽENJE

Naša je pozicija optimistična, suprotno apatičnom raspoloženju naših zaposlenika i nadanjima njihovih neprijatelja. Ona je zapravo prilično snažna. Naime, u pravnoj državi moraju se poštivati ugovori. Nova Vlada ima prilike to pokazati i potvrditi. Nadalje, potpisali smo sporazum koji je praktički neotkaziv. Ne zaboravimo, niti prošla Vlada ga nije mogla otkazati unatoč padu BDP-a. I na koncu, mi smo i birači pa ako nekada i nismo raspoloženi za sindikalne pritiske, onda imamo svoj glas na izborima koji oblikujemo prema postupcima vlasti. I to svaka vlast mora imati na umu. Prošla nije pa više nije niti na vlasti. Nije mudro zamjeriti se 250 tisuća ljudi i najmanje isto toliko članova njihovih obitelji.

MOŽE LI OVA NOVA VLADA PRIBJEĆI PRAVNOM NASILJU?

U demokraciji teško prolazi lomljenje stvari preko koljena. Cijena može biti veoma visoka. Prošla vlast je pribjegavala pravnom nasilju, rušeći kolektivne ugovore zakonom, pa u tom smislu nezaboravni protagonisti Milanović, Linić i Mrsić ostaju zauvijek obilježeni u očima tisuća zaposlenika u javnim i državnim službama. To pravno nasilje podržao je Ustavni sud skandaloznim presudama. Zbog takvih i sličnih odluka on je prestao biti dignitetna institucija u hrvatskom društvu. Da je Ustavni sud sudio samo po pravu (nije trebao po pravdi) i da se nije podredio politici naša bi prava bila zaštićena (vidi tekst u okviru).

Ustavni sud u službi politike

Podsjetimo, Vlada je tzv. Zakonom o uskrati poništila kolektivni ugovor kojim su ljudi imali pravo na dodatak za vjernost službi (u iznosu od 4, 8 i 10%). To je napravila tek nekoliko mjeseci nakon što je potpisala kolektivni ugovor sa sindikatima zdravstva u kojem je ponovno svojim potpisom prihvatila taj dodatak. Već za nekoliko mjeseci su se predomisli pa su odlučili to promijeniti. Međutim, nisu mogli otkazati taj ugovor jer se za tako kratko vrijeme nisu bitno promijenile gospodarske okolnosti, pa su pribjegli Zakonu da bi poništili ugovor. Takva mjera, bez pravo-ga razloga, suprotna je međunarodnim konvencijama i Ustavu RH. Na naše zaprepaštenje, naš je zahtjev za ocjenu ustavnosti na Ustavnom sudu odbačen bez ikakvih pravnih argumenata, s mnoštvom besmislica koje su u odluci navedene i s ekonom-

[ŠTO TREBAMO OČEKIVATI OD NOVE VLASTI]

skom umjesto pravnom argumentacijom. Ustavni sud dopustio si je ocijeniti Vladinu ekonomsku politiku ispravnom (kao da o politici rezanja u ekonomskoj struci ne postoje duboki i ozbiljni prijedori) pa joj je on odlučio svojom presudom pomoći (načelo oportuniteta). Iako navodi da je Vlada prekršila ustavne norme, on joj to privremeno tolerira. To je neoprostivi skandal čime Ustavni sud sebe pretvara u političko tijelo bez presedana. Takav sud zaslužuje promptno raspuštanje radi temeljite promjene u njegovom sastavu i načinu biranja njegovih sudaca.

Valja još spomenuti da je u drugoj odluci u srpnju prošle godine Ustavni sud ipak obvezao Vladu da to pravo u 2016. godini više ne može zakonom uskraćivati. Međutim, nama u javnim službama učinio je nepopravljivu štetu jer je prošla Vlada dodatak za vjernost službi izbacila iz svih naših kolektivnih ugovora (zanimljivo, to isto nije napravila u državnim službama).

Otvora se pitanje je li moguće da nova Vlada odluči pribjeći istoj nasilnoj metodi kada je riječ o sporazumu o osnovici (koji se aktivirao nakon što je BDP porastao za više od 2 % u dva zadnja kvartala). Ovaj Sporazum Vlada ne može otkazati, ali može li ga poništiti zakonom? Prošla Vlada nije ga pokušala dirati jer je bio u mirovanju budući da nije bilo rasta proizvodnje.

Valja razumjeti da je velika razlika između otkazivanja ugovora i poništavanja ugovora zakonom. U prvom slučaju Vlada djeluje kao ugovorna strana, a u drugome djeluje kao izvršna vlast koja Saboru predlaže da se određen ugovor stavi izvan snage. U prvom slučaju mora imati razloge za otkazivanje koji su predviđeni samim ugovorom, a u drugom slučaju može tek iznimno zakonom poništiti ugovor, ali samo u Ustavu predviđenim okolnostima. Kada tih razloga nema onda se radi o zloupotrebi pozicije vlasti kao jače strane u ugovornom odnosu.

POGLED IZ RAKURSA VLADE

Odgovor na pitanje što će u odnosu na ugovoreni rast plaća napraviti nova Vlada nije niti lak niti jednostavan. Pogledajmo kako stvari izgledaju iz perspektive nove vlasti. Pritisak kapitala i njihovih medija na Vladu i na smanjenje proračuna radi smanjenja deficita i javnog duga vrlo brzo će se nastaviti. Doduše, pritisak na Vladu nije niti potreban, jer je program Vlade na istom tragu. Program Vlade nije u vezi s onim što je govorio Most svih ovih mjeseci. Primjerice, nema reforme monetarnog sustava, reforme pravosuđa, nema promjene političkog sustava, a niti promjene teritorijalnog ustroja, itd. Sve se svodi na ono što financijske krugove i kreditore najviše zanima a to su deficit i javni dug kao prioritetni fokus ekonomske politike. Sve to je istovjetno zabludama prethodne vlasti (u čemu je zabluda vidi tekst u okviru).

Takvi ciljevi u takvoj ekonomskoj politici s takvom Vladom traže smanjivanje naših plaća, neovisno o tome što premijer govori. Možda trenutno misli drugačije jer u Vladi znaju da nema socijalnog i političkog

prostora za ikakvo smanjenje plaća, međutim, na drugoj strani Vlada nema niti prostora za rast plaća (financijskog i međunarodnog).

Okovana zabluda: javni dug kao prioritet

Rješavanje problema javnog duga jako je važno jer za posljedicu ima plaćanje kamata koje cijela država šalje bespovratno u inozemstvo. Rješavanje deficita je također jako važno jer deficit svake godine povećava javni dug. Međutim, i od deficita i od javnog duga puno je važnije povećati proizvodnju i zapošljavanje. Naglo smanjenje javnog duga i uklanjanje deficita uštedit će i ostaviti velike novce u zemlji, ali u uvjetima krize neće povećati proizvodnju, već će ju zamrznuti, a uslijed toga smanjiti će prihode proračuna i tako opet stvoriti novi deficit i povećati stari javni dug. Dakle, konsolidirati javne financije, tj. ukloniti deficit i smanjiti javni dug, u kriznim uvjetima ne može voditi do brzog porasta proizvodnje, već obrnuto, samo rast proizvodnje može dovesti do konsolidacije javnih financija, do trajnog smanjenja deficita i javnoga duga. Primjerice, kao u kućanstvu, dug možemo vratiti ili tako da malo radimo, smanjujemo svoje troškove i sve rasprodajemo ili tako da svi u obitelji više radimo i zaradimo. Dakle, na pitanje što je prioritet, financijska stabilnost ili rast proizvodnje, odgovor je vidljiv. Ako je prioritet financijska konsolidacija onda to odgovara bankarima i vjerovnicima, kako bismo im uredno vraćali dugove, a ako je prioritet proizvodnja i zapošljavanje onda to odgovara većini građana i na koncu gospodarstvu u cjelini. Europska komisija je, pod rigoroznom njemačkom politikom, izabrala krivi put - sasvim suprotan od onoga u SAD-u. I na taj način dio Europe, uključujući i Hrvatsku stavila u okove bavljenja javnim dugom i deficitom kao prioritetom. Sve Vlade manjih zemalja nalaze se u tom okovu koji se naziva "europski semestar". Sve Vlade velikih europskih zemalja bez skrupula preskaču takva ograničenja kada im to zatreba. Hrvatska politika nije to u stanju, što uslijed objektivnih međunarodnih okolnosti, a što uslijed slabosti svih Vlada do sada.

Što u takvim okolnostima takva Vlada može napraviti po ovom pitanju?

1. Odluči li se za smanjenje plaća ili za daljnje zamrzavanje, morat će kršiti obaveze iz Sporazuma, a one su znatno veće nego povrat osnovice iz 2009. godine za 6 % (vidi u tekstu o sadržaju sporazuma).

2. Ako ne isplati obaveze iz Sporazuma, otvorit će prostor za desetke tisuća radnih sporova na redovnim sudovima.

3. Ako pokuša izbjeći redovne sudove tako da Sporazum anulira zakonom, tada će to biti u pravnom smislu ničim opravdano pravno nasilje, što nosi rizik zaoštavanja odnosa sa sindikatima, rizik političke nestabilnosti i ovako nestabilne vlasti te rizik gubitka sporova na višim instancama. Jedino što dobiva u tom slučaju je nada da će pravni put biti puno sporiji i da će pogoditi proračun nakon dugog proteka vremena, vjerojatno nakon mandata ove vlade.

Izvor: internet portal Vlade RH

U pravnoj državi moraju se poštivati ugovori. Nova Vlada ima prilike to pokazati i potvrditi. Potpisali smo sporazum koji je praktički neotkaziv

HDZ I MOST - ZASTUPNICI KAPITALA ILI NARODNE VEĆINE?

Pribjegne li ova Vlada pravnom nasilju onda je to definitivna potvrda da se HDZ, baš kao i SDP za vrijeme prve tri godine Milanovićeva mandata, u potpunosti podredio interesima moćnog poslovnog svijeta kao uske manjine u hrvatskom društvu, svijeta kojemu ništa nije sveto, pa niti pravna država, ugovori, demokracija, sindikati, radni ljudi, već samo i jedino financijska konsolidacija, uredno vraćanje naših kredita, rejting agencije i bankarski interesi.

Postoje snažne indicije da se to baš može dogoditi. Vidi se to po sadržaju prezentiranog programa Vlade u Saboru te po izbacivanju iz igre Mostovih prijedloga o promjeni monetarne politike. Također, vidi se to i po odbacivanju prijedloga o zamrzavanju mirovinskog II. stupa, kao isprobanog oblika smanjenja deficita u nekoliko zemalja. Odbijanje takve solucije upućuje da će rezanje morati tražiti na plaćama.

Ako se to dogodi, onda su Mostovi birači izigrani, jer su oni dobili povjerenje socijalno senzibiliziranih birača koji su bili razočarani politikom SDP-a.

Po svemu sudeći Mostovi glasači su oni isti koji su uzdigli Laburiste pa Orah i na koncu nabasali na Most u nadi da glasaju za građansku i socijalnu opeiju. Toga su u Mostu svjesni što otvara neku nadu da se neće pogubiti.

Na to da i nova Vlada može lakoćom zakonima kršiti ugovore upućuje njena odluka od 28. siječnja o uskrati dodatka za vjernost službi u državnoj upravi. Doduše, još uvijek ne možemo ustvrditi da je to i trajna orijentacija i ove nove Vlade, jer je u ovom slučaju ograničena privremenim proračunom i nepostojanjem tog prava u javnim službama (pitanje jednakog tretmana).

Izveštaj s mrežne stranice Vlade

Na sjednici je donesen i Prijedlog zakona o uskrati isplate uvećanja plaća po osnovi ostvarenih godina radnog staža državnim i javnim službenicima za 4, 8 i 10 posto. Ministrica rada i mirovinskoga sustava Nada Šikić kazala je kako je prema važećem zakonu uskrata prava na uvećanje plaće državnim i javnim službenicima bila na snazi do 31. prosinca 2015. godine. Pojasnila je i da je država u prvom tromjesečju na privremenom financiranju i da će se rashodi za zaposlene u državnom proračunu za preostalo razdoblje 2016. godine morati planirati u iznosu manjem no što je to bilo planirano u 2015., pa je primjenu te mjere neophodno produžiti na ostatak godine. Ministar financija Zdravko Marić istaknuo je kako je nužno nastaviti dijalog sa socijalnim partnerima, obzirom na situaciju s plaćama i proračunom te najavio sindikatima javnih i državnih službenika kako priprema sastanak s njima.

ZAŠTO JE DOGOVOR SINDIKATA I VLADE NAJBOLJA MOGUĆNOST

Nova Vlada ima još jednu mogućnost: da se sa sindikatima dogovori i pronađe nekakva prijelazna rješenja. Kakva je naša pozicija u procjepu naših htijenja i ciljeva Vlade? Mi nemamo dvojbi da je došlo vrijeme za rast naših plaća, pri čemu je mudrije cilj ostvariti dogovorom. Uspješna sindikalna taktika glasi: izvuci iz poslodavca najviše što on može realno dati, ali ga nemoj svojim zahtjevima uništiti. Naime, postoji ozbiljan rizik da, ako bi Vlada pribjegli pravnom nasilju, da bi za nas sporazum učinila nenaplativim za dulje vrijeme. Pogotovo je to za nas rizično jer se ne možemo osloniti na Ustavni sud. Nakon eventualnog gubitka na Ustavnom sudu mi bismo išli na europske sudove i nemamo dvojbi da bismo taj spor tamo i dobili. Međutim, na sve to bismo trebali čekati jako dugo vremena, što bi *de facto* ovaj sporazum učinilo mrtvim za cijelo razdoblje čekanja. Stoga je i za nas mudrije očuvati Sporazum primjenjivim. Naravno, dogovor koji bismo postigli imao bi i svoju cijenu. Mi moramo vidjeti misli li ta Vlada voditi ozbiljan socijalni dijalog, uvažavati pravnu državu, snažiti ili slabiti sindikate, poštovati radne ljude i s nama ozbiljno surađivati ili postupati kao i prošla Vlada. Stupanj naše spremnosti na dogovor ovisi o spremnosti nove Vlade da zajedno s nama rješava probleme naših zaposlenika.

Sindikati sigurno neće odustati od Sporazuma, sindikati sigurno neće pristati ni na kakvo smanjenje plaća. Međutim, s obzirom da prema Sporazumu imamo čak tri slijeda povećanja plaća u sljedeće dvije godine, postoji prostor za razgovor, imajući u vidu razdoblje padanja

Mi nemamo dvojbe da je došlo vrijeme za rast naših plaća, pri čemu je mudrije cilj ostvariti dogovorom. Uspješna sindikalna taktika glasi: izvuci iz poslodavca najviše što on može realno dati, ali ga nemoj svojim zahtjevima uništiti.

BDP-a proteklih godina i aktualna ekonomska kretanja (na što nas uostalom obvezuje i preambula u Sporazumu).

KLJUČNA DILEMA: RAST PLAĆA EKONOMSKI KORISTAN ILI ŠTETAN?

Kao što znate, svih ovih godina nismo imali nikakve dvojbe oko toga da je smanjivanje primanja naših zaposlenika ne samo nepravedno, već i ekonomski pogubno u uvjetima krize, jer zamrzava proizvodnju uslijed smanjenja potrošnje i potražnje.

Bili smo u pravu. Smanjenje plaća nije donijelo ništa gospodarstvu.

Sjetite se, upozoravali smo da se uslijed smanjenja naših plaća neće smanjiti javni dug, već će se povećati. I pogodili smo. Sjetite se, upozoravali smo da se neće povećati zapošljavanje i investicije. I jedno i drugo se smanjilo. Zbog pada naših plaća BDP se nije povećao, kako su to uvjeravali neoliberali, već se upravo zbog

toga i smanjio. Sedam godina propadanja i stagnacije, ne samo u Hrvatskoj, još uvijek mnogima koji dobro žive nije dostatan dokaz da je politika stezanja remena u uvjetima krize pogubna politika. To su shvatili u SAD-u, ali ne i u Europskoj komisiji. Europskim birokratima, kao i nizu epigonskih vlada, uključujući i našu, nisu bili dostatna niti teorijska rješenja najvećih ekonomista današnjice, niti sedam godina razorne prakse.

Međutim, nije isto smanjivanje plaća i povećanje plaća. Dok smanjivanje plaća ima nedvojbeno štetne učinke, povećanje plaća u hrvatskim okolnostima ima divergentne učinke. S jedne strane, ono sigurno mora djelovati blagotvorno jer potiče proizvodnju i nova radna mjesta preko povećane potrošnje (“moja kupovina uvijek je nečiji dohodak”), ali s druge strane, ono otežava stanje s javnim dugom i deficitom jer postoji problem visokih kamata. Opterećenje proračuna novim povišicama plaća smanjuje mogućnost rješavanja javnog duga.

Kamate kao cijeli proračun ministarstva znanosti

Ne zaboravimo, Hrvatska godišnje plaća kamate u iznosu od 12 milijardi kuna, a Proračun Ministarstva znanosti i obrazovanja iznosi 11 milijardi kuna, što govori da mi svake godine šaljem nepovratno u inozemstvo jedan godišnji proračun za obrazovanje i znanost. Sada, kada se probudila proizvodnja, sada bi Vlada htjela viškove usmjeriti na smanjenje deficita, jer deficit (kao razlika između većih troškova i manjih prihoda državnog proračuna) znači svake godine novo zaduživanje. Međutim, ako bi stopa rasta proizvodnje bila veća od kamatnih stopa na međunarodnom tržištu onda bi to omogućilo i smanjivanje deficita čak i uz rast naših plaća. Problem nije toliko javni dug Hrvatske kada bi se zadržao na sadašnjoj razini, jer odgovara prosjeku EU, već je problem godišnji deficit. On povećava kamate koje plaćamo vani jer deficit izaziva nova zaduženja. Rekli smo već da deficit i javni dug ne smiju biti prioritet za vrijeme krize, ali nakon što je proizvodnja krenula, a sve se čini da jeste, onda se svaka odgovorna politika mora baviti i deficitom.

Dakle, ključno pitanje glasi: Je li korist od rasta plaća za proizvodnju veća ili manja od štete koju bi rast plaća izazvao zbog deficita i rastućih kamata?

Sindikati moraju dobiti uvjerljiva objašnjenja po tom pitanju. Mi primjerice znamo da u Hrvatskoj ekonomska struka nema analitičku bazu i instrumentarij na temelju kojega bi to mogla egzaktno izračunati. I politika i Sindikat će to morati procjenjivati intuitivno slušajući verbalnu argumentaciju.

Otvara se i pitanje ima li novaca za taj rast. Ako je BDP rastao 2 do 3 posto, onda se u proračun slijeva i veća količina novca. Prošle godine se Grčić hvalio da im je stvoren nepredviđeni višak od 3 milijarde kuna. Naša je procjena da novca ima, samo će se pregovori vrtjeti oko dileme treba li ga upotrijebiti na plaće i time održati rast proizvodnje (početna sindikalna pozicija) ili ga treba iskoristiti za kontrolu deficita i kamata (početna Vladina pozicija).

Postupci Vlade RH suprotni su odluci Ustavnog suda

Poštovani Predsjedniče Vlade Republike Hrvatske!

Dana 28. siječnja 2016. godine Vlada Republike Hrvatske je na svojoj 1. sjednici usvojila “Nacrt prijedloga zakona o uskrati isplate uvećanja plaća po osnovi ostvarenih godina radnog staža, s Nacrtom konačnog prijedloga zakona.”

Poštujući pravni poredak Republike Hrvatske i očekujući od drugih isto, smatramo svojom dužnošću upozoriti Vas na sljedeće.

Predloživši ponovno donošenje Zakona o uskrati, kojim se već po četvrti puta uzastopno, nedopušteno i protupravno zakonom poništavaju kolektivni ugovori, izravno ste postupili protivno Rješenju Ustavnog suda od 24. srpnja 2014. godine kojim je određeno da Vlada RH nema mogućnost daljnjeg produljenja uskrate prava na uvećanje plaće od 4, 8 i 10 %, a da prethodno o tome ne pregovara sa Sindikatima s kojima je to pravo ugovorila. U suprotnom, Vlada je dužna osigurati ta sredstva za isplatu u državnom proračunu za 2016. godinu. Dakle, nalog Suda je ili pregovori o pravu ili njegova isplata, dok je donošenje novog zakona o uskrati izriječkom isključeno.

Predloživši ponovno donošenje Zakona o uskrati postupili ste izravno protivno svojoj zakonskoj obvezi koju imate kao Vlada RH temeljem odredbi članka 31. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske, a kojima je određeno da su “odluke i rješenja Ustavnog suda obvezatni i dužna ih je poštovati svaka fizička i pravna osoba, a da su sva tijela državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna, u okviru svoga ustavnog i zakonskog djelokruga, provoditi odluke i rješenja Ustavnog suda”. Tim je člankom također određeno da je upravo “Vlada Republike Hrvatske dužna, preko svojih tijela državne uprave osigurati provedbu odluka i rješenja Ustavnog suda”.

Pitam Vas, ako Vi, kao predsjednik Vlade RH postupate suprotno nalogima Ustavnog suda, kakvu poruku šaljete građanima ove zemlje i kome se oni mogu obratiti za zaštitu? Imate li iskustva da se primjerice u Kanadi, kao ustavnopravno uređenoj državi, postupa na ovaj način? Također Vas molim da s nama podijelite svoje dosadašnje poslovno

Izvor: internet portal Vlade RH

iskustvo te nas informirate koliko ste se često u tom poslovnom okruženju susretali s ovakvim slučajevima opetovanog, jednostranog kršenja preuzetih ugovornih obveza?

Naglašavamo da sindikati imaju razumijevanja za svu složenost i težinu gospodarskih okolnosti u kojima svi zajedno moramo funkcionirati. Međutim, ako od sindikata u tim okolnostima tražite ustupke, pristojno je i u krajnjoj liniji zakonito s njima o tome najprije razgovarati.

Ovim putem Vas pozivamo na ispravljanje ovakvih nezakonitih postupaka Vlade kojoj ste na čelu i na otvaranje istinskog socijalnog dijaloga.

Zagreb, 29. siječnja 2016.

S poštovanjem,
Vilim Ribić, predsjednik Matice hrvatskih sindikata

Aktiviran najvažniji sporazum o plaćama

Nakon sedam godina napokon su ispunjeni uvjeti za uvećanje osnovice za plaće u javnim službama te usklađivanje s prosječnim plaćama u privredi

Nakon što je ukupna proizvodnja (BDP) narasla dva kvartala zaredom više od 2 % aktivirao se najvažniji sporazum koji članovi našeg sindikata imaju i koji pokriva 250 tisuća zaposlenika u javnim i državnim službama. Radi se o **Dodatku Sporazumu o osnovici** iz 2009. godine. On predviđa povišicu plaća kada gospodarstvu krene bolje.

ŠTO JE DODATAK SPORAZUMU O OSNOVICI

Budući da nije bilo rasta proizvodnje sedam godina, nije moglo biti ni rasta plaća. Međutim, taj je sporazum sve vrijeme ipak bio iznimno koristan. On nam je čuvao osnovicu punih sedam godina. Kao što znate, sve elemente plaće su napadali, ali osnovicu nisu dirali.

Neupućenost i neznanje ministra i cijelog državnog aparata

Preciznije rečeno, osnovicu su mogli dirati, ali nisu znali. Zanimljivo, kada je BDP bio padao tri pune godine prošla Vlada se mogla pozvati na jednu klauzulu u ugovoru i pristupiti pregovorima o reviziji Sporazuma, ali to nisu potegnuli. Zašto? Zato jer Sporazum nisu ni pročitali ili ga nisu znali čitati. Ministar Mrsić se žalio da je prekomplikiran. Netko mu je od savjetnika rekao da Vlada tu ne može ni-

šta, jer se Sporazum ne može otkazati, a kako socijalnog dijaloga nije ni bilo, nisu se dostojali čak ni pozvati nas. Mrsić se poslije opravdavao u medijima da i ovako sindikati ne bi pristali na izmjene Sporazuma, ali je prešutio, najvjerojatnije nije niti znao, da se u slučaju nepristajanja sindikata na promjene, aktivira klauzula o obaveznoj arbitraži. Dakle, neke manje korekcije osnovice bile su moguće, sukladno sporazumu i u razmjerima u kojima je padao BDP (1 do 2 %). Umjesto toga, bavili su se božićnicama i regresima i ukidali dodatke na plaću. Potpuna neodgovornost i nekompetentnost cijelog aparata. Oprostivo, hvala im. I to što su nam napravili dobro, baš kao i sve ono što su nam napravili loše, činjeno je bez znanja, bez razgovora s partnerima i bez povjerenja.

Dodatak Sporazumu o osnovici potpisalo je osam sindikata javnih službi (tri sindikata iz obrazovanja i znanosti, tri iz zdravstva, jedan iz socijalne skrbi i sindikat kulture). Dodatak je rezultat štrajka sindikata obrazovanja i pregovaračke potpore ostalih sindikata u svibnju 2009. godine. Naime, u travnju 2009. godine, tadašnja je Vlada jednostrano smanjila osnovicu 6 % čime je prekršila *Sporazum o osnovici* iz 2006. godine. Na to su prosvjeta i znanost odgovorili štrajkom baš u tjednu pred lokalne izbore i u dane kada su ljudi primili prvu smanjenu plaću.

[DODATAK SPORAZUMU O OSNOVICI]

Prije štrajka pregovarali smo dva mjeseca uz puno medijskog praćenja. U pregovorima smo predložili da Vlada potpiše sporazum kojim bi nam se obavezali vratiti tih 6 % osnovice nakon što naraste BDP. Tada su to odbili. U samom štrajku smo ponovno pregovarali i to 27 punih sati i na koncu potpisali u 3 sata u noći manje-više ono isto na što prethodno u travnju nisu htjeli pristati.

Zašto štrajk, a ne sud?

Valja razumjeti da tadašnju Vladu 2009. godine nismo mogli tužiti za kršenje kolektivnog ugovora jer je na to imala puno pravo prema konvencijama budući da je tada došlo do bitne promjene gospodarskih okolnosti (BDP pao više od 5 %). Bila je to prva godina krize. S obzirom na to da nismo imali pravne mehanizme, odlučili smo se za pritiske i štrajk.

DESET GODINA POSLIJE

To što smo ispregovarali te noći 13. svibnja 2009. godine potpisali smo u formi dodatka, na što upućuje i naziv. Radi se o aneksu ili dodatku **Sporazumu o osnovici**. Sam taj početni Sporazum bio je rezultat četverodnevog štrajka sindikata vertikalne obrazovanja dvije i pol godine ranije u studenom 2006. godine i njime smo ugovorili dvije ključne stvari od kojih naši zaposlenici imaju koristi i dan danas, deset godina poslije:

- 1. Rast osnovice** tri godine za redom, 2007., 2008., i 2009. godine.
- 2. Prosvjetni dodatak** koji danas iznosi **13,7 %** (isplaćivan je 6 godina za redom, svakog kolovoza plaća nam je narasla za 2,2 % godišnje). Prosvjetni dodatak bio je namijenjen samo nastavnicima u obrazovanju, ali sindikalni pregovarači nisu htjeli staviti potpis na Sporazum ako se on ne odnosi i na sve nenastavno osoblje kao i na znanstvenike u institutima. To je svakako jedan od najvećih rezultata naših sindikata.

Što je pravi timing za štrajk?

Valja također primijetiti da je i štrajk 2006. godine pao u najboljem vremenu za sindikate i najgorem za Vladu. Tada su Vlada i HDZ imali veliki problem s Glavašem. Neposredno prije štrajka zvali su gospodina Ribića u kabinet predsjednika Vlade. Tamo je on zatekao predsjednika Mesića, premijera Sanadera, potpredsjednicu Jadranku Kosor i ministra Primorca. Tražili su da odustanemo od štrajka zbog političke situacije u zemlji. Gospodin Ribić im je odgovorio da je sve u njihovim rukama i da lako mogu zaustaviti štrajk, samo neka ispune naše pravedne zahtjeve. Tada je na naše iznenađenje na našu stranu stao i

minister Primorac koji je držao kuvertu s ostavkom ako se nama ne udovolji. I taj primjer pokazuje kako je najbolji timing za štrajk onaj kada je politika najosjetljivija. Stoga su pogrešni bili komentari iz naših redova da je zadnji štrajk organiziran u lošem timingu jer ne treba štrajkati pred izbore. Upravo pred izbore treba štrajkati, ako za to postoji povod, i ako nam je stalo do sindikalnih interesa više nego do političkih.

2011. godine smo s tadašnjom Vladom Jadranke Kosor i gospodom Martinom Dalić uspjeli ugovoriti *Izmjene i dopune Dodatka Sporazumu* te njime popraviti i ispraviti sve nedosljednosti koje su nastale u onoj košmarnoj noći 2009. godine. Tako smo Sporazum precizirali, onemogućili nejasna tumačenja, spriječili sudska sporenja te ga još učinili i neotkazivim.

2012. smo sa SDP-ovom Vladom potpisali tumačenje jedne sporne odredbe. Ono proizlazi iz preambule i smisla Sporazuma i kaže da rasta plaća nema onoliko kvartala koliko je padao BDP.

SADRŽAJ I LOGIKA DODATKA SPORAZUMU

Dodatak Sporazumu se sastoji od sljedećih važnih momenata. Predviđene su:

1. Tri faze rasta plaća.
2. Aktiviranje Dodatka s rastom proizvodnje.
3. Usklađivanje s rastom prosječne plaće u privredi.

Prva faza je povrat osnovice koju su nam uzeli 2009. godine u iznosu od 6 %. Sindikati tvrde da je ta obaveza već nastupila, dok je prethodna Vlada tvrdila da to još nije nastupilo (sporna je bila i ostala peta decimala u obračunu BDP-a u posljednjem kvartalu – do sada je Državni zavod za statistiku objavljivao podatke o BDP-u samo na prvu decimalu). Druga faza tiče se povrata pariteta između plaća u javnim službama i plaća u privredi na odnose koji su bili prije krize, dakle, 2008. godine. To bi trebalo nastupiti poslije, nakon povrata osnovice, a ovisit će o pregovorima s Vladom i rastu plaća u privredi. Treća faza povećanja plaća odnosi se na dostizanje pravedne cijene rada u javnim službama. Što to znači? Na kraju ugovorenog razdoblja odnos plaće VSS početnika u javnim službama (koeficijent 1,25) i prosječne plaće u privredi trebao bi biti 95 : 100. Danas je 79 : 100. Prije krize bio je 88 : 100. Sporazum je potpisan tako da vrijedi do 26. listopada 2016. godine, a na zahtjev Vlade može se produžiti još godinu dana, što će Vlada sigurno i učiniti. Do kraja njegova isteka rast bi plaća mogao biti u tri etape i veći od 20 %. Zbog dugotrajnog zastoja

Novinski naslovi dan nakon potpisivanja Sporazuma o osnovici (u nedjelju 26. studenoga 2006. godine)

u rastu BDP-a sve tri faze rasta plaća stapaju se sada u veoma kratko razdoblje od godinu ili dvije. Sporazumom je izvorno bilo predviđeno 5 godina jer se računalo na puno brži oporavak. Naravno da je ovaj skraćeni period ozbiljan i težak teret za državni proračun, neovisno o tome koja ga Vlada sastavlja. Bit će zato vruće na prvom sastanku s Vladom. Inače, mnogo toga ovisi i o rastu drugih plaća u zemlji. Budu li one rasle više, tada će i nama rast biti veći. O poteškoćama u mogućoj realizaciji Sporazuma vidi analitički tekst pod naslovom Rast plaća ili bolni rezovi.

NOVI MINISTAR FINANCIJA BIO JE PREGOVARAČ

Koncepciju Dodatka Sporazumu osmislili su sindikalni čelnici na tragu zamisli Vilima Ribića i njegovih analiza i razrada. Pravnu potporu sindikatima osigurao je Krešimir Rožman, a na strani Vlade glavni stručnjaci u pregovorima bili su ekonomist Željko Lovrinčević te sadašnji novi ministar financija Zdravko Marić, koji je tada bio i pregovarač Vlade u funkciji

državnog tajnika. U pregovorima su sudjelovali i tadašnja potpredsjednica Vlade Jadranka Kosor i ministri Šuker, Milinović, Primorac i drugi. Šuker je nastupao isključivo i destruktivno (isto kao poslije Linić i Mrsić) pa je poslije u pregovorima bio amortiziran. Marić i Lovrinčević bili su voljni slušati i sposobni razvijati argumentaciju.

JELI 6 % MALO? KOLIKO JE PUNO?

Nekima će rast plaća od 6 % biti malo ili sporedno, baš kao što se to nekima činilo i 4 % u štrajku. Na prvi pogled to doista ne izgleda puno. Nitko se neće obogatiti od te povišice, niti bitno unaprijediti svoj standard. Ipak, zašto je to objektivno jako puno? Više je razloga:

1. Uloga sindikata je održavanje relativne cijene vašeg rada, to znači održavanje razine vaših plaća u usporedbi s drugima u sustavu i u zemlji. Sindikat brine da vaše plaće ne počnu zastajati. U tome leži najveća opasnost. Kada bi ljudi toga bili svjesni, svakako bi u akcijama sindikata bili puno više prisutni

[DODATAK SPORAZUMU O OSNOVICI]

Jadranka Ivezić i Vilim Ribić na konferenciji za medije u svibnju 2009. drugo jutro nakon maratonskih pregovora i postignutog dogovora u ranim jutarnjim satima

Predstavnici Vlade RH i sindikata javnih službi zajednički se obraćaju javnosti tijekom pregovora o Dodatku Sporazumu o osnovici

pa i onda kada se organiziraju za tek nekoliko posto povećanja.

Kad plaće počnu jače zaostajati, ljudi se uspoređuju i postaju nezadovoljni, a mnogi se odlučuju na odlazak iz sustava, zanimanja, zemlje, itd. u potrazi za boljom plaćom. Doista, nezadovoljstvo se ne pojavljuje odmah nakon što u nekom drugom sektoru radnici dobiju, primjerice, 5 % veću plaću. Ali kada se to dogodi više puta u raznim sektorima, ali ne i kod vas, jednom 5 %, drugi put 2 %, treći put 6 % i tako malo po malo vaše plaće postaju takve da vam je neugodno o njima govoriti pred vašim susjedima ili rođacima. Primjerice, ako sada u privredi plaće počnu jače rasti zbog rasta proizvodnje, taj će rast biti možda tek 2 %. Mi ćemo odmah tražiti usklađivanje,

Vlada će nas odbiti, mi ćemo vas pozvati u sindikalni pritisak. Ako dio članova odbije sudjelovanje s komentarom da je to malo, onda će malo po malo postati puno. U Njemačkoj baš zato izađe milijun ljudi na ulice za pola posto u vrijeme tarifnih pregovora. Dakle, nije važna toliko razina plaće koju imate, koliko je važan položaj u društvu. Primjerice u Ugandi je 200 € veoma visoka plaća, a u Njemačkoj je 2000 € niska plaća.

2. Uloga sindikata je slična potezanju konopa. Mi održavamo ravnotežu i vučemo na svoju stranu onoliko koliko možemo u pregovorima i sindikalnim akcijama, onoliko koliko nas članovi podrže.

Malo se ljudi sjeća devedesetih kada su plaće na sveučilištu bile očajno niske u odnosu na druge sektore. Tek je aktivnost sindikata to promijenila krajem devedesetih. Tada smo počeli raditi analitičke usporedbe, koje su nas 2006. godine

upozorile na ponovno zaostajanje plaća u cijelom obrazovanju u visini od 19 %. Naše su plaće tada bile zamrznute dvije godine, a plaće u privatnim i javnim poduzećima su rasle po stopama od 7 do čak i 10 % godišnje. To je bio glavni uzrok izuzetno velikog odaziva ljudi u štrajku 2006. godine. Ljudi su osjetili tu veliku razliku. Međutim, protestna reakcija može biti i zakašnjela. Tada smo bili uspješni, iako nismo morali. Imali smo ipak Vladu koja je htjela znati što je istina u našoj priči, za razliku od Milanovićeve Vlade koja s nama nije niti razgovarala o cijeni rada pune četiri godine. Zato je potrebno shvatiti što sindikati rade i slijediti njihove upute, u prijelomnim situacijama s manje sumnja i preispitivanja.

Dodatak Sporazumu zamjenjuje *de facto* pregovore i napore koje bi inače trebali činiti članovi sindikata u borbi za svoja prava. On prati rast prosječne plaće u privredi i određuje da tada i toliko plaće moraju rasti i nama. Time održavamo odnose među plaćama i sprečavamo odljev najboljih kadrova u privatni sektor. Time čuvamo naš standard, ali i naše djelatnosti, tako važne za građane i zemlju u cjelini. On je koristan za sve osim možda za poziciju sindikata, jer sporazum zamjenjuje ono što bi članovi morali sami raditi i što inače rade u zapadnim demokracijama svako malo – boriti se za svoje povišice svake godine.

Postoji još razloga zašto je rast od 6 % veoma velik.

3. To je golem teret za državni proračun, ako znamo da je primjerice udio plaća u nekim ministarstvima i do 80 % njihovih proračuna ili da su kamate koje plaćamo svake godine inozemstvu na ime vraćanja javnog duga veće od godišnjeg proračuna Ministarstva znanosti i obrazovanja.

4. Veliki je to rast i s obzirom na ono što naši članovi ulažu u Sindikat. 6 % povećane plaće svaki mjesec je višestruko više od sindikalne članarine.

Dobit od članstva u sindikatu

Ako govorimo poslovnim rječnikom ta investicija donosi dobit nekoliko stotina posto (6 % povećanje plaće podijeljeno s 1,3 % članarine u Sindikatu znanosti iznosi 4,6 puta više ili 460 %). Istina je da nečlanovi sindikata imaju nešto veću dobit jer ništa ne ulažu. Međutim, oni ruše sindikat, jer ako ljudi masovno počnu tako misliti, sindikata neće biti i na koncu neće niti za njih biti takve dobiti.

Svi bismo trebali imati na umu, a osobito nečlanovi sindikata, da bez sindikata nitko ne bi mogao osigurati ovakav sporazum i bez sindikata nitko ne bi mogao braniti ovakav sporazum.

JELI SPORAZUM SANADEROVINA?

Čim se doznalo za rast BDP-a i čim se shvatilo da bi to moglo dovesti do povećanja plaća u javnim službama, mediji su se raspisali. Budući da je sporazum napisan stručno i terminološki veoma precizno, nije ga lako pročitati pa su mediji pisali svašta – i pravo i krivo. Međutim, nerazumijevanje nije za zamjeriti, ali zla namjera jest, osobito nekih među kojima prednjači *Jutarnji list*. Tako je, primjerice, njegov urednik Gojko Drljača prozvao Sporazum “sanaderovinom”.

Poslije su to epigoni ponavljali, a sve s ciljem da se Sporazum poveže s osobom osumnjičenom za teška kaznena djela i na taj način kompromitira cijeli ugovor na štetu stotina tisuća zaposlenika. *Jutarnji list* nastoji, blateći ugovor, olakšati Vladi nasilni obračun s njim, ako se za to ona odluči, baš kao što je bio pomagao Mrsiću i Liniću u obračunu s božićnicama, regresima i dodacima na plaću. Prvo ide kampanja u *Jutarnjem listu*, a onda idu odluke Vlade. Tako je bilo četiri godine.

Čim je Sanader u priči mora da to nisu čista posla. Je li to doista sporazum koji je htio Sanader, a sindikati držali pri tome lojtre!?

Naravno da nije! Nije on htio niti onaj iz 2006., a još manje Dodatak iz 2009. godine. Imali su sindikati štrajk i 2004. godine, u prvoj godini Sanaderova mandata. Nije nas tada niti primio. Pred štrajk 2006. godine angažirao je predsjednika Mesića da se kod nas zauzme oko odustajanja od štrajka, a kada je štrajk potrajao i četvrti dan i kada je bilo izvjesno da će se produžiti i na idući tjedan, u okolnostima velike političke krize s Glavašem, Sanader skraćuje službeni put u Albaniji u petak 24. studenog, da bi s nama pregovarao na večer isti dan u 21 h.

Oni koji sporazum nazivaju “sanaderovinom” mogu to tumačiti jedino tako kao da se Djedu Mrazu u obličju Ive Sanadera žurilo jer se bojao da sindikati neće prihvatiti njegove darove. I 2009. godine u štrajku četiri dana prije lokalnih izbora pratio nas je niz sukoba i konflikata, pokušaj izbacivanja nekih ljudi s pregovora, i sve to na granici fizičkog razračunavanja za koje javnost nikada nije doznala, blaćenje sindikalnih čelnika, podmetanje u medijima i na pregovorima, sve su to bili znaci mučnog i teškog procesa. Zar je moguće pomisliti da su svi ti štrajkovi sa stotinu tisuća ljudi zapravo bili igrokaz? Sve činjenice tome proturječe. Tim gore po činjenice, rekli bi u *Jutarnjem listu*.

Smisao kompromitacije Sporazuma

Zašto mnogi nastoje sada Sporazum kompromitirati? To je stara budnica. Razbuditi politiku, pogotovo novu i neupućenu te stvoriti dojam da je Sporazum nešto loše za javne financije i za državu, nešto što su potpisali neodgovorni premijer i neodgovorni sindikati. Smeta ih rast plaća za 250 tisuća ljudi, jer će po njihovu tumačenju to uništiti nacionalnu ekonomiju. Takvo mišljenje nije ispravno, ali čak i da jest, koristiti dijaboličnu, plitku i primitivnu manipulaciju govori o motivima, razini i interesima ljudi koji se takvim tehnikama služe.

U kojem će smjeru proračun za 2016.?

Matija Kroflin,
mag. oec.

Smanjenje javnog duga kontradiktorno je ideji povećanja izdvajanja za obrazovanje i u konačnici bi zahtijevalo da resorni ministri budu neka vrsta "stečajnih upravitelja" usmjerenih isključivo na troškovno upravljanje svojim resorima

Trenutna politička situacija donosi brojne nepoznanice, a proračun za 2016. je važan jer će biti prvi filter koji bi mogao odgovoriti na neka bitna pitanja. Prvo je hoće li, u kojoj mjeri te na koji način buduća Vlada inzistirati na fiskalnoj konsolidaciji i zaustavljanju javnog duga. Drugi važan odgovor, koji u velikoj mjeri ovisi o prvom, jest kakav će biti položaj znanosti i visokog obrazovanja. Proračun bi trebao pokazati hoće li nova Vlada zaboraviti na nužnost povećanja izdvajanja za obrazovanje te istraživanje i razvoj koju su Domoljubna koalicija i Most isticali ili neće. Treći važan odgovor bit će stav prema povećanju osnovice za plaće u javnim i državnim službama. Ako Vlada prije samog donošenja proračuna sa sindikatima ne postigne određeni dogovor, u proračunu bi trebalo biti naznačeno određeno povećanje rashoda za zaposlene. Neplaniranje tih rashoda, bez prethodno postignutog dogovora sa sindikatima, značilo bi nastavak dosadašnje politike kršenja ugovornih obveza i pravnog nasilja.

ŠTO JE SVE O ZNANOSTI I OBRAZOVANJU ZAPISANO

Predizborni programi Mosta i Domoljubne koalicije svodili su se na floskule i vrlo neodređena stajališta. Tijekom pregovora s Domoljubnom koalicijom i koalicijom Hrvatska raste Most je nametnuo neke teme i kao posljedicu na kraju pregovaračkog razdoblja dobili smo dokument *Odgovori Domoljubne koalicije na reformske prijedloge Mosta nezavisnih lista* (u nastavku Odgovori) koji pruža nešto jasnija stajališta o određenim pitanjima. Tako u njemu primjerice stoji: "Naš je cilj da se izdvajanja za obrazovanje i znanost svake godine povećavaju za 0,4 % BDP-a." te "Dosašnja proračunska izdvajanja ni približno ne omogućavaju razvoj znanstvenog i visokoobrazovnog sustava. Stoga ćemo inzistirati na povećanju izdvajanja iz proračuna od 0,4 % BDP-a za znanost i istraživanje dok ne dostignemo europski prosjek od 2,01 %".

Nažalost, sadržaj navedenog dokumenta nije naišao na širu javnu debatu, analizu i zahtjeve za pojašnjenjima. Fokus javnosti je preoteo premijer Orešković i licitacija budućih ministara.

Hrvatski sabor je 22. siječnja 2016. iskazao povjerenje Vladi, a kao sadržajna podloga rada buduće Vlade, Saboru je upućen dokument *Ključne smjernice reformske Vlade* (u nastavku Smjernice). Prva natuknica Smjernica koja se tiče Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta (MZOS-a) glasi: "Postepeno podizati ulaganja u obrazovanje te istraživanje i razvoj prema europskom prosjeku." Kako je Hrvatska po ulaganjima u visoko obrazovanje te istraživanje i razvoj

vrlo daleko od EU prosjeka (vidi na str. 14) to bi povećanje trebalo biti vidljivo već u proračunu za 2016.

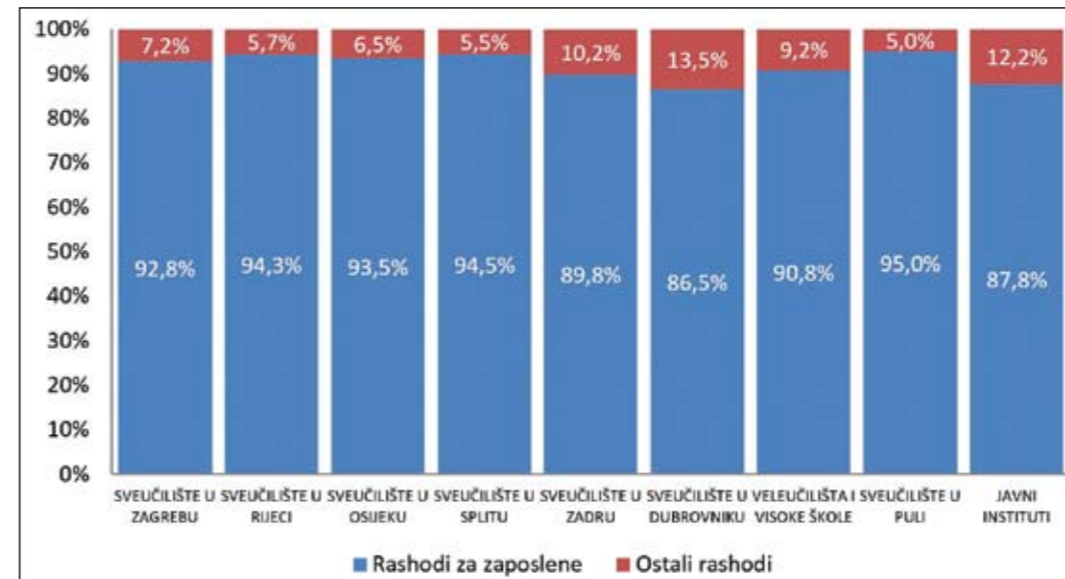
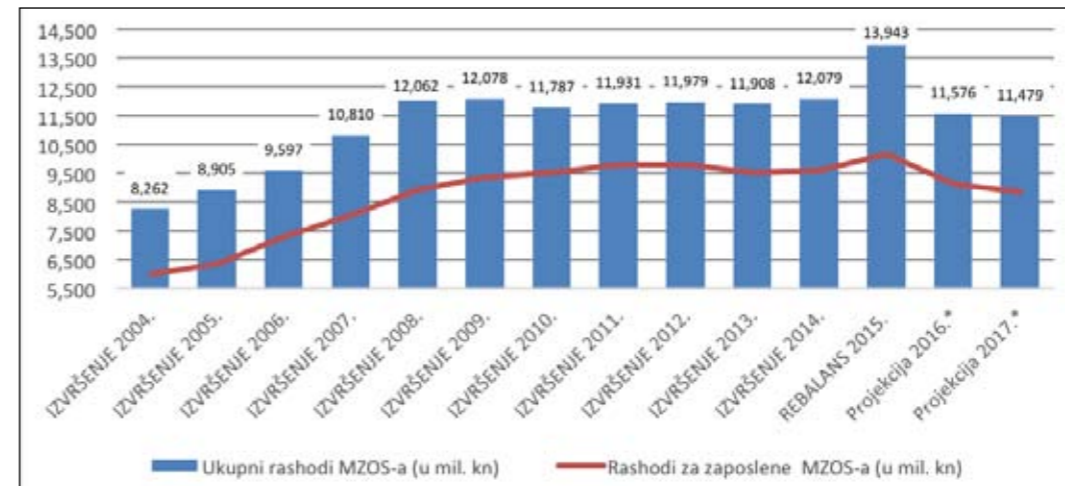
Međutim, situacija oko kurikularne reforme otvara pitanje ima li smisla taj dokument uzeti suviše ozbiljno. Naime, u Smjernicama stoji da će se proces kurikularne reforme zaustaviti, što je nakon reakcija sudionika samog procesa demantirano od strane predstavnika Mosta, ali i resornog ministra Šustara uz objašnjenje da verzija teksta poslana u Sabor nije valjana te da se potkrala pogreška. Postavlja se pitanje je li to jedina pogreška u Smjernicama? Istog dana kada smo dobili i Vladu, potpisan je *Sporazum o suradnji u reformskoj Vladi* između Domoljubne koalicije i Mosta nezavisnih lista. U njemu je naznačeno kako Odgovori postaju okvir za djelovanje buduće Vlade.

MOGU LI ZNANOST I OBRAZOVANJE U 2016. DO VIŠE NOVACA?

Iako svi do sada producirani "programski" dokumenti ističu kako je potrebno povećanje ulaganja u obrazovanje te istraživanje i razvoj, rasplet situacije mogao bi biti i potpuno drugačiji. Sam ministar Šustar 25. siječnja 2016. za *Slobodnu Dalmaciju* je izjavio: "Trebamo najprije snimiti situaciju pa ćemo dobiti jasniju sliku. Imamo vrhunskog ministra financija. Hoće li i gdje biti prostora za povećanja, tek treba vidjeti." Dakle, resorni ministar je manje-više dao do znanja da, bez obzira na ono što piše u Smjernicama ili što on misli da bi bilo dobro i korisno za resor, ključnu ulogu ima ministar financija Marić. Ministar Marić je pak jasno rekao kako mu je cilj smanjenje deficita kroz smanjenje rashodne strane proračuna. Izdvajanja za obrazovanje te izdvajanja za istraživanje i razvoj su rashodna strana proračuna! Iako će tek proračun dati odgovor na pitanje koje će se stavke rezati i koliko, bojazan da će MZOS zahvatiti škare, umjesto prijeko potrebnog povećanja izdvajanja, nije zanemariva.

KLJUČNA DETERMINANTA PRORAČUNA ZA 2016. – FOKUS EKONOMSKE POLITIKE

Za sustav znanosti i obrazovanja važni su stručnost, razumijevanje problema, personalna odlučnost i politička težina budućega resornog ministra i njemu najbližih suradnika. Međutim, bez obzira na to ključna determinanta proračuna za 2016., ali i nadolazeće godine, kao osnovni prioritet ekonomske politike Vlade, jest smanjenje deficita kako bi se na taj način pokušalo zaustaviti rast javnog duga. Pitanje javnog duga je premijer Orešković u više navrata spominjao kao svoj fokus. To je istaknuto i u njegovoj

Kretanje ukupnih rashoda i rashoda za zaposlene MZOS-a (u mil. kn)

Napomena: Podaci za 2015. nisu usporedivi s ostalim godinama jer uključuju vlastite prihode

Izvor: Ministarstvo financija, obrada NSZVO

RASHODI ZA ZAPOSLENE I OSTALI RASHODI

(u % ukupnih rashoda redovne djelatnosti) visokih učilišta i javnih instituta u 2014. g.

Napomena: Kod ustanova u visokom obrazovanju, ali i kod javnih instituta udio rashoda za zaposlene u ukupnim rashodima veći je od 90 % ili je vrlo blizu toj brojci. Prostora za bilo kakve uštede bez smanjivanja plaća i/ili broja zaposlenih gotovo da i nema.

Izvor: Ministarstvo financija, obrada NSZVO

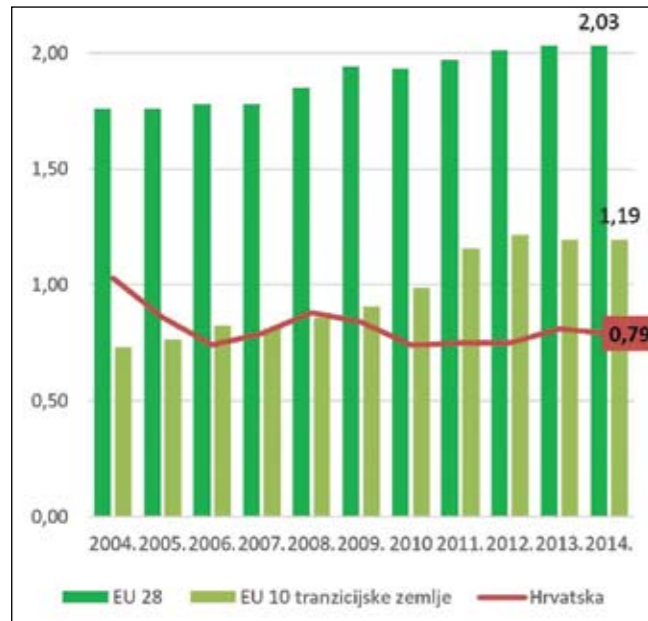
prezentaciji u Saboru. Tempo rasta javnog duga zabilježen u posljednjih nekoliko godina zaista nije održiv, međutim, fokus samo na to pitanje, preambiciozni ciljevi u prekratkom roku i orijentacija na rezanje rashodne strane, a bez stvaranja poticaja za rast prihodne, bili bi kobni za ekonomiju, a time i znanost i obrazovanje.

Naime, procjena HNB-a pokazuje kako samo zaustavljanje prirasta javnog duga zahtijeva fiskalnu konsolidaciju od 13 mlrd kuna u iduće dvije godine u odnosu na postojeće projekcije proračuna za 2016. i 2017. To je više od cijelog proračuna MZOS-a u 2014. godini¹, a treba imati na umu da su i same projekcije (barem u slučaju MZOS-a) relativno ambiciozno postavljene na pretkriznu razinu rashoda.

S obzirom na veličinu potrebne konsolidacije, zaustavljanje rasta javnog duga u iduće dvije godine moglo bi iznimno negativno djelovati na stanje financija u MZOS-u. Bilo bi nerealno očekivati da se navedena smanjenja rashoda mogu provesti bez negativnog efekta i na proračun MZOS-a, prvenstveno na plaće unutar MZOS-a koje čine više od 90 posto proračuna većine ustanova. Uštede na materijalnim troškovima su nemoguće jer su oni smanjivani iz godine u godinu, poje-

¹ 2015. je neusporediva zbog uključivanja vlastitih prihoda.

dinačne plaće su padale već u nekoliko navrata i smanjivanje proračuna u kratkom roku moguće je jedino pod cijenu devastacije sustava. Dakle, cilj smanjenja javnog duga je gotovo sigurno kontradiktoran ideji povećanja izdvajanja za obrazovanje te istraživanje i razvoj. U konačnici on bi zahtijevao da resorni ministri budu neka vrsta "stečajnih upravitelja" usmjerenih isključivo na troškovno upravljanje svojim resorima. To bi zasigurno imalo i dugoročne negativne efekte na funkcioniranje sustava te kvalitetu obrazovnog procesa i znanosti u RH. Također, oštra fiskalna konsolidacija tih razmjera poništila bi trenutne pozitivne trendove u gospodarstvu i punjenju proračuna te u idućem proračunskom razdoblju dovela do potrebe za dodatnim, novim rezovima. Kao polazišna točka u ocjeni proračuna MZOS-a za 2016. mogu nam poslužiti projekcije za ovu godinu. One pokazuju smanjenje većine rashoda unutar resora u odnosu na 2014., a ako se ključne stavke proračuna za 2016. budu kretale ispod tih projekcija, bit će to vjerojatni znak prevage "stečajne" politike. Posljedično, međunarodna pozicija Hrvatske po pitanju izdvajanja za istraživanje i razvoj te izdvajanja za obrazovanje dodatno će se pogoršati, a Sporazum o osnovici koji jamči povećanje plaća bit će vjerojatno pregažen nekom vrstom pravnog nasilja.

UKUPNO IZDVAJANJE ZA ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ (u % BDP-a) Izvor: Eurostat; obrada NSZVO

Hrvatska je (iz svih izvora) za istraživanje i razvoj u 2014. izdvojila 0,79 % BDP-a. Manje su izdvojili jedino Latvija, Cipar i Rumunjska.

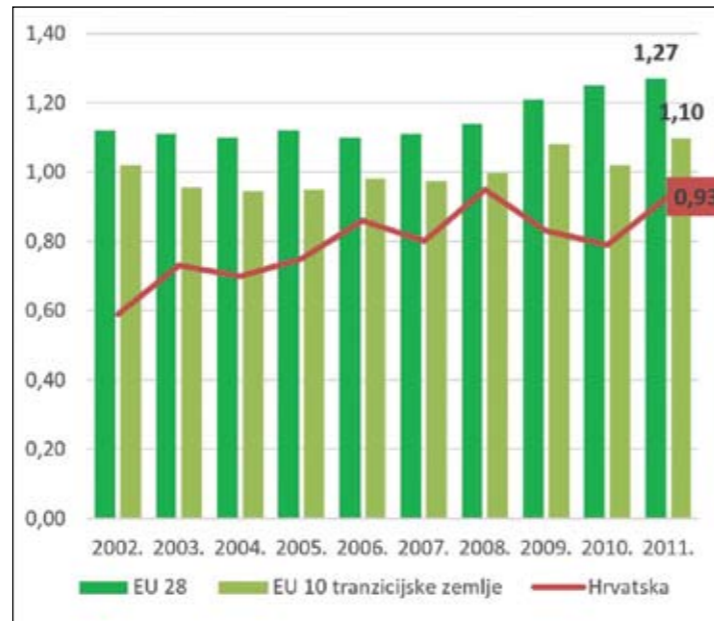
Podaci pokazuju i da je RH jedna od rijetkih zemalja u kojima je u posljednjih 10 godina udio izdavanja za istraživanje i razvoj u BDP-u smanjen (druge dvije zemlje su Švedska čiji udio i nakon smanjenja u 2014. iznosi 3,17 % BDP-a i Luksemburg čiji udio iznosi 1,24 %). Hrvatska od početka krize značajnije počinje zaostajati po izdavanjima za istraživanje i razvoj i za usporedivim tranzicijskim zemljama članicama EU.

Što se pak tiče same strukture, odnosno izvora sredstava za istraživanje i razvoj državni sektor je relativno blizu prosjeka EU zemalja (RH 0,21 %; Eu28 0,25 %), visoka učilišta izdavaju značajno manje (RH 0,20 %; Eu28 0,47 %), a

privatni sektor zaostaje iznimno puno u odnosu na prosjek u EU zemljama (RH 0,38 %; EU28 1,30 %).

Iako su razlike unutar EU nešto manje po pitanju javnih izdavanja za tercijarno obrazovanje, posljednji usporedivi podaci (nažalost za 2011.) pokazuju kako i po tom parametru s izdavanjem od 0,93 % Hrvatska zaostaje za prosječnim ulaganjem tranzicijskih zemalja, a manje od nas unutar EU izdavaju jedino Rumunjska, Italija i Bugarska.

Kako u dokumentu Europske komisije *Pregled obrazovanja i osposobljavanja za 2015. – Hrvatska*, stoji kako je u posljednjih pet godina ukupni iznos javnog financiranja visokog obrazovanja smanjen za 5 – 10 % trenutni položaj Hrvatske u odnosu na druge usporedive zemlje vjerojatno je još i gori nego 2011!

UKUPNO IZDVAJANJE ZA VISOKO OBRAZOVANJE (u % BDP-a) Izvor: Eurostat; obrada NSZVO

	Projekcije 2017.	Projekcije 2016.	Rebalans 2015.	IZVRŠENJE 2014.	IZVRŠENJE 2013.	IZVRŠENJE 2012.	IZVRŠENJE 2011.	IZVRŠENJE 2010.	IZVRŠENJE 2009.	IZVRŠENJE 2008.
Programi Hrvatske zmlade za znanost	97.927.502 kn	100.702.770 kn	79.000.000 kn	79.000.000 kn	40.000.000 kn	10.000.000 kn		1.000.000 kn	1.000.000 kn	
Programi usavršavanja znanstvenih novaka	204.020.293 kn	209.802.233 kn	216.853.181 kn	251.688.542 kn	279.586.466 kn	320.211.479 kn	335.249.225 kn	332.725.512 kn	330.248.561 kn	309.452.515 kn
Ugovorno financiranje znanstvene djelatnosti	46.632.144 kn	47.953.700 kn	50.000.000 kn	49.999.815 kn	97.395.409 kn	93.623.314 kn	106.807.084 kn	125.755.584 kn	114.445.789 kn	136.890.051 kn
5 mještaj i prehrana studenata	154.462.976 kn	158.846.632 kn	149.125.000 kn	159.851.737 kn	173.536.433 kn	174.316.824 kn	179.948.672 kn	191.562.764 kn	176.364.000 kn	182.423.667 kn
Troškovi školarine za dipl. i preddiplomski studij	214.507.862 kn	220.587.020 kn	225.939.212 kn	250.023.092 kn	249.999.403 kn	184.499.884 kn	147.959.908 kn	67.999.999 kn	25.000.000 kn	

KRETANJE IZDOJENIH VEĆIH STAVKI PRORAČUNA KOJE SE TIČU ZNANOSTI I VISOKOG OBRAZOVANJA

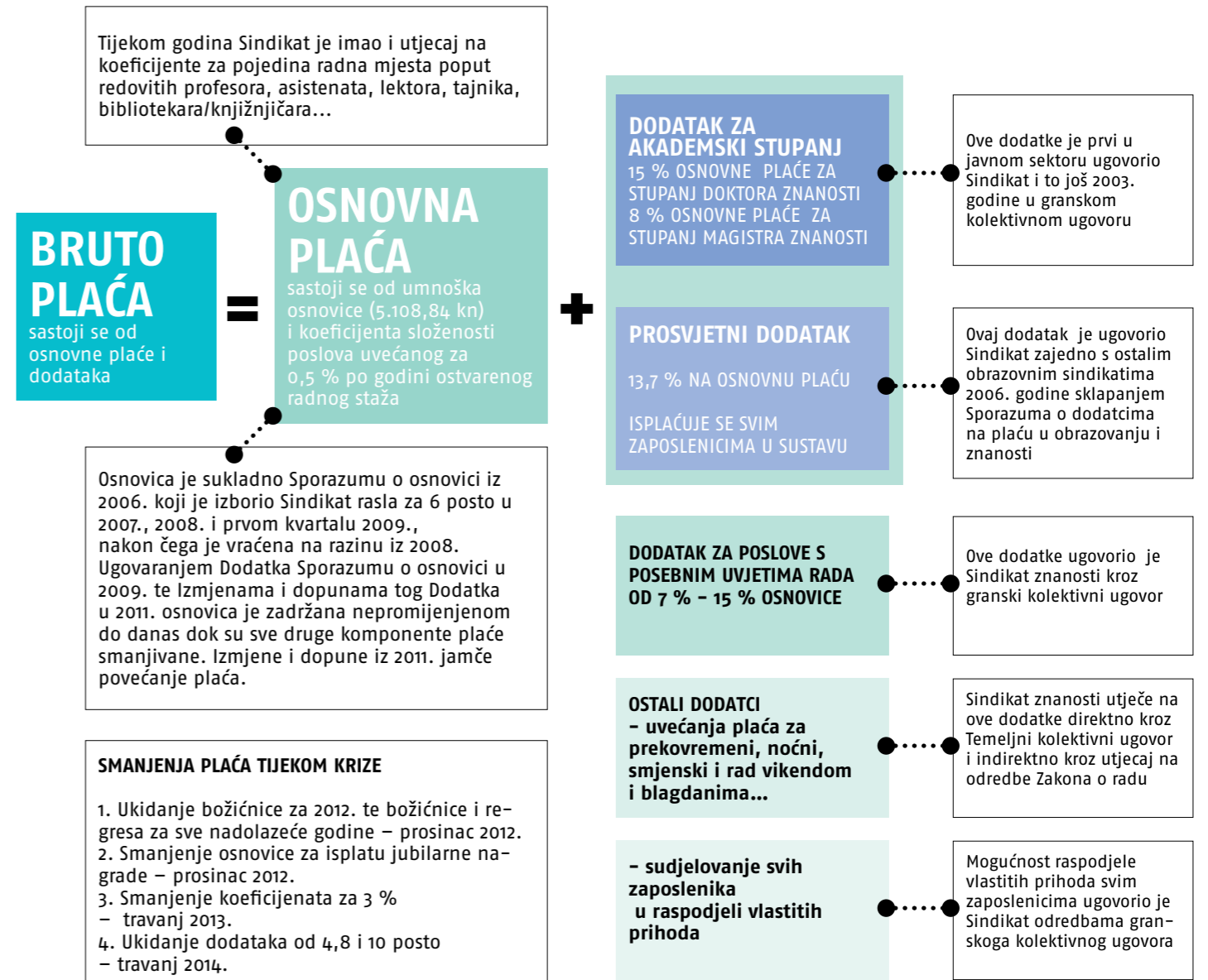
Obratite pažnju na stavku ugovorno financiranje znanstvene djelatnosti, smanjenje od 2008. do danas iznosi čak 63 %!

Izvor: Ministarstvo financija; obrada NSZVO

Što imam od Sindikata?

Što bi bilo s našim plaćama kad ne bi bilo Sindikata legitimno je pitanje ako znamo da Sindikat zaposlenicima u sustavu, na svim radnim mjestima, izravno osigurava oko 30 % ukupne plaće. U pregovorima i kroz kolektivne ugovore Sindikat osigurava očuvanje osnovice za izračun plaće te dodatke na plaću za zaposlenike u sustavu. Sindikat se pritiscima i industrijskim akcijama bori za očuvanje materijalnih prava zaposlenika u sustavu. U ovoj ekonomskoj krizi doživjeli smo značajan udar na naše plaće i naša prava, ali da nije bilo Sindikata taj udar bi bio i veći, jer interese radnika ne bi imao tko zastupati.

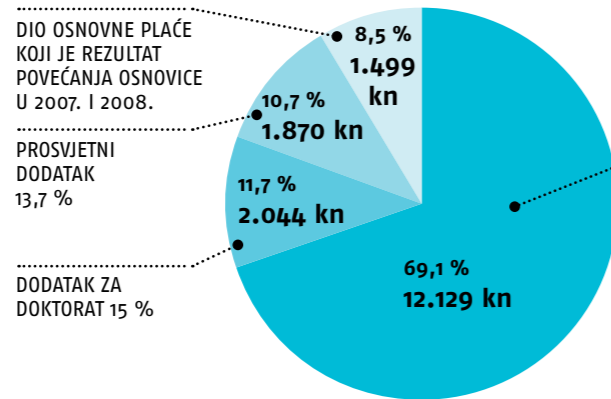
Od čega se sve sastoji plaća zaposlenika u sustavu i na koji način Sindikat na nju utječe, pogledajte u prikazu koji donosimo u nastavku:

Kako bi izgledale naše plaće da nema kolektivnog pregovaranja

U zanimljivim ilustracijama pogledajte koliko bi bila manja plaća za zaposlenike u sustavu znanosti i visokog obrazovanja da nema dodatka i materijalnih prava koje je ugovorio, i za čije očuvanje skrbi Sindikat znanosti. Pokušali smo napraviti presjek kroz sva radna mjesta u sustavu i obuhvatiti što veći broj reprezentativnih pojedinačnih slučajeva.

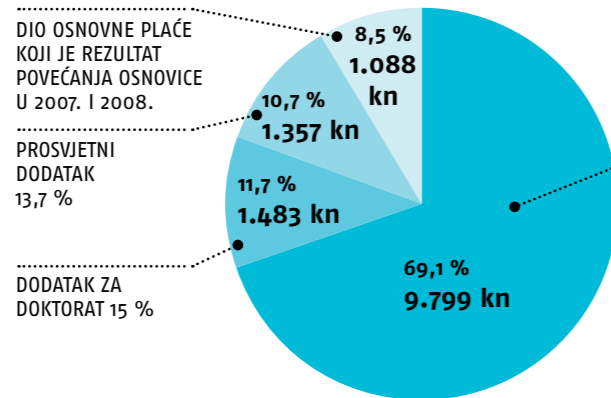
REDOVITI PROFESOR/ZNANSTVENI SAVJETNIK PRVI IZBOR
20 GODINA STAŽA

TRENTNA MJESEČNA BRUTO PLAĆA **17.542 KN**

DA NIJE BILO DJELOVANJA SINDIKATA, BRUTO PLAĆA BILA BI MANJA ZA 31 %, ODNOSNO 5.413 KN

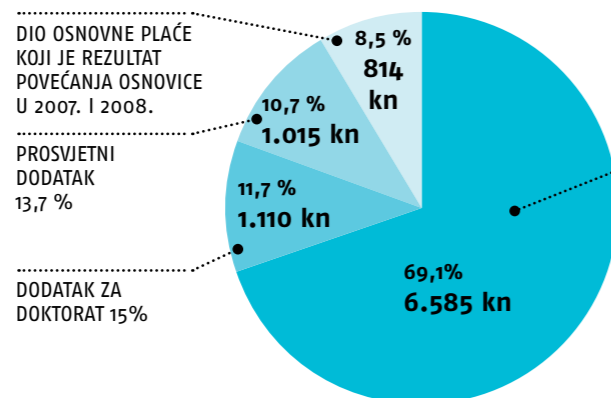
DOCENT/ZNANSTVENI SURADNIK/VIŠI LEKTOR/PROFESOR VIŠOKE ŠKOLE
10 GODINA STAŽA

TRENTNA MJESEČNA BRUTO PLAĆA **12.726 KN**

DA NIJE BILO DJELOVANJA SINDIKATA, BRUTO PLAĆA BILA BI MANJA ZA 31 %, ODNOSNO 3.928 KN

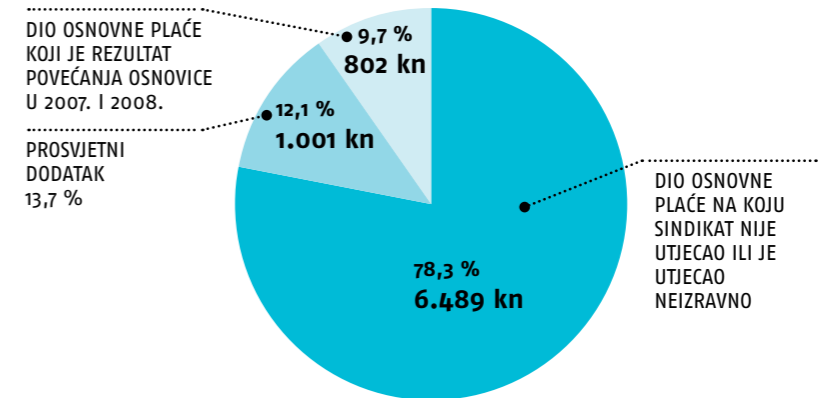
ASISTENT
6 GODINA STAŽA

TRENTNA MJESEČNA BRUTO PLAĆA **9.524 KN**

DA NIJE BILO DJELOVANJA SINDIKATA, BRUTO PLAĆA BILA BI MANJA ZA 31 %, ODNOSNO 2.939 KN

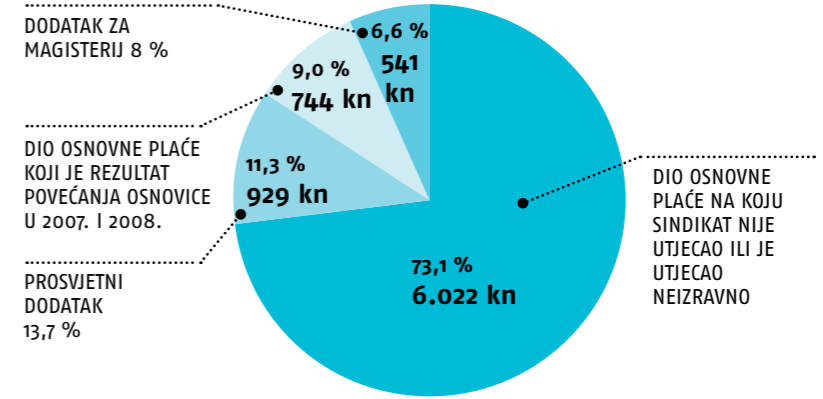
ASISTENT/VIŠI STRUČNI SURADNIK U SUSTAVU ZNANOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU/ DIPL. KNJIŽNIČAR
3 GODINE STAŽA

TRENTNA MJESEČNA BRUTO PLAĆA **8.291 KN**

DA NIJE BILO DJELOVANJA SINDIKATA, BRUTO PLAĆA BILA BI MANJA ZA 22 %, ODNOSNO 1.803 KN

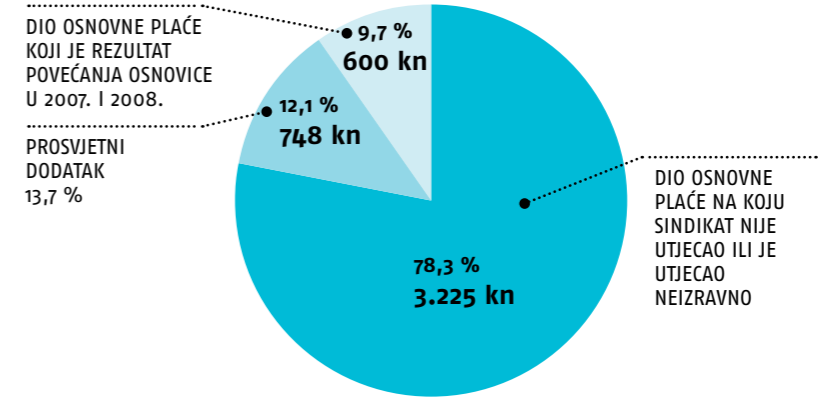
VODITELJ RAČUNOVODSTVA /UPRAVNI-STRUČNI SAVJETNIK
S MAGISTERIJEM
15 GODINA STAŽA

TRENTNA MJESEČNA BRUTO PLAĆA **8.236 KN**

DA NIJE BILO DJELOVANJA SINDIKATA, BRUTO PLAĆA BILA BI MANJA ZA 27 %, ODNOSNO 2.214 KN

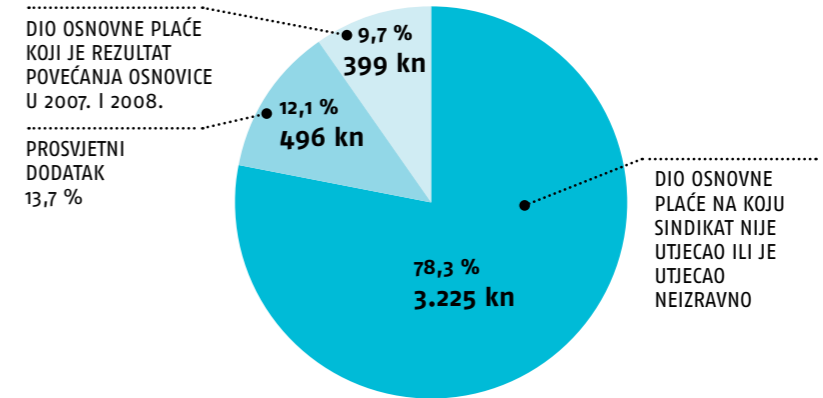
TEHNIČKI SURADNIK/LABORANT
20 GODINA STAŽA

TRENTNA MJESEČNA BRUTO PLAĆA **6.199 KN**

DA NIJE BILO DJELOVANJA SINDIKATA, BRUTO PLAĆA BILA BI MANJA ZA 22 %, ODNOSNO 1.348 KN

RADNA MJESTA 4. VRSTE (ČISTAČICA...)
36 GODINA STAŽA

TRENTNA MJESEČNA BRUTO PLAĆA **4.199 KN**

DA NIJE BILO DJELOVANJA SINDIKATA, BRUTO PLAĆA BILA BI MANJA ZA 22 %, ODNOSNO 895 KN

Sindikat izborio uvećani koeficijent za doktorande Zaklade

Ana Petošić,
dipl. iur.

Utrostranom dijalogu Sindikata, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Hrvatske zaklade za znanost Sindikat je uspio osigurati buduće zapošljavanje doktoranada Zaklade na radna mjesta asistenata te im povećati koeficijent s 1.261 na 1.406. Podržano je zapošljavanje na temelju dodjele razvojnih koeficijenata, ali je i intervenirano na sve uočene nepravilnosti koje bi mogle ići na štetu asistenata i poslijedoktoranada pri primjeni tog modela zapošljavanja. Sindikat će i dalje nastojati svojim angažmanom u najvećoj mogućoj mjeri doprinijeti poboljšanju ukupnog materijalnog položaja najizloženijeg dijela svoga članstva.

MLADI ISTRAŽIVAČI – DOKTORANDI

Prepoznajući nepravilnosti na štetu mladih istraživača – doktoranada prilikom njihova zapošljavanja, Sindikat je otvorio to pitanje u okviru pregovaračkog procesa za granski kolektivni ugovor. Uloženi su znatni naponi da bi u trostranom dijalogu Sindikata, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Hrvatske zaklade za znanost, Sindikat u konačnici uspio bitno unaprijediti uvjete pod kojim se navedeno zapošljavanje provodi. Naime, do intervencije Sindikata, mlade istraživače – doktorande se u okviru natječaja nazvanog “Program razvoja karijera mladih znanstvenika”, a koji je financirala Hrvatska zaklada za znanost, zapošljavalo na radna mjesta stručnih suradnika u sustavu znanosti i visokog obrazovanja te su s njima zaključivani ugovori o radu na određeno vrijeme od dvije godine s mogućnošću produljenja za još dvije godine. Tu situaciju je Sindikat prepoznao kao nezakonitu s obzirom da doktorandi u okviru svojih radnih mjesta obavljaju istovrsne poslove kao i asistenti, a dobivaju plaću po nižem koeficijentu stručnih suradnika. S aspekta jednake plaće za jednak rad i rad jednake vrijednosti, Sindikat je smatrao da je doktorande potrebno zapošljavati pod jednakim uvjetima kao i asistente te da im s toga pripada i asistentski ugovor i asistentski koeficijent. Sindikat je za sada, kroz pregovore, uspio izboriti da se s budućim doktorandima zaključuju ugovori o radu na 4 godine te da cijelo vrijeme trajanja tog jedinstvenog ugovora doktorandi imaju koeficijent radnog mjesta asistenta 1,406, umjesto dosadašnjeg koeficijenta stručnog su-

radnika 1,261. Ovaj dogovor će se primijeniti na sve buduće doktorande koji će se zapošljavati u sustavu preko Zaklade, počevši s doktorandima koji će se zapošljavati u 2016. godini na temelju natječaja Zaklade provedenog u rujnu 2015. godine. Također, svi će ugovori doktoranada koji su već u sustavu temeljem prije raspisanog natječaja Zaklade biti aneksirani u opisanom smislu. U slučaju bilo kakvih daljnjih nepravilnosti pri zapošljavanju doktoranada preko Zaklade, Sindikat će i u buduće, pravovremeno reagirati te obavještavati svoje članove o svim važnim informacijama o ovom pitanju. Prema podacima kojima raspoložemo temeljem natječaja Zaklade pod nazivom Program odnosno Projekt razvoja karijera mladih znanstvenika do sada je u sustavu zaposleno 179 mladih istraživača, a zapošljavanje približno istog broja očekuje se i u 2016. godini.

ASISTENTI I POSLIJEDOKTORANDI

Zajedno sa svim osobama u suradničkim zvanjima i na suradničkim radnim mjestima, koje su u proteklom godinama živjeli u neizvjesnosti s obzirom na mogućnost nastavka svoje karijere na ustanovama u sustavu znanosti i visokog obrazovanja, Sindikat je pozdravio prenamjenu sredstava za nova zapošljavanja temeljem dodjele tzv. razvojnih koeficijenata. Svim članovima koji i unatoč novoodobrenim sredstvima neće dobiti docentska mjesta, Sindikat znanosti i dalje isplaćuje financijsku pomoć. Pravo na financijsku pomoć imaju osobe izabrane u suradnička zvanja i na suradnička radna mjesta kojima u 2016. godini isti će ugovor o radu, a ustanova s kojom su do sada imali sklopljen ugovor neće im biti u mogućnosti ponuditi sklapanje novog ugovora, iako ispunjavaju uvjete za daljnje napredovanje. Svi uvjeti pod kojima je ova pomoć dostupna nalaze se na web stranici Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja.

USUGLAŠENE ODREDBE PRIJEDLOGA NOVOGA GRANSKOG KOLEKTIVNOG UGOVORA ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE

Što smo se dogovorili unutar pregovora za novi kolektivni ugovor i na čemu ćemo i dalje ustrajati za mlade znanstvenike? Osim prava koje uživaju kao i drugi zaposlenici (prava na uvećanje osnovne plaće

za 15 % nakon uspješne obrane doktorske disertacije, prava na troškove za izradu i opremu doktorata, prava na dodatak za rad u posebnim uvjetima, prava na besplatni sistematski pregled svake treće godine, prava na naknadu troškova prijevoza i sl.), posebno smo ponosni što smo u prijedlog novog kolektivnog ugovora ugradili odredbu temeljem koje je zabranjeno naplaćivanje troškova doktorskih studija osobama u suradničkim zvanjima i na suradničkim radnim mjestima, neovisno o tome polaze li doktorski studij na ustanovi na kojoj su zaposleni ili na nekoj drugoj ustanovi u sustavu znanosti i visokog obrazovanja. Također, u cijelosti je nova odredba prijedloga kolektivnog ugovora i novo pravo zaposlenika u suradničkim zvanjima i na suradničkim radnim mjestima da im se pod određenim uvjetima nadoknađuju troškovi putovanja i smještaja povezani s izvršenjem obveza iz doktorskih studija.

● ZAŠTITA PRAVA ČLANOVA

Na sudovima tužbe za koeficijente, jubilarne nagrade, otkaz kolektivnih ugovora i dodatke na plaću

Pravna služba Sindikata kontinuirano pokreće i vodi radne i druge sporove kojima na nacionalnoj i međunarodnoj razini nastoji zaštititi prava članova Sindikata.

JUBILARNE NAGRADE ZA 2013. GODINU. Vezano za problem neisplate jubilarnih nagrada u 2013. godini po punoj osnovici od 1.800,00 kuna, Sindikat znanosti je pokrenuo pilot tužbe temeljem kojih bi sudska praksa trebala pokazati mogućnost masovnih utuženja po ovom pitanju. Pravna osnova utuživanja temelji se na članku 6. stavku 2. Dodatka I TKU-u kojim je određeno da ako je pojedino materijalno pravo sadržano u odredbama TKU-a za službenike i namještenike u javnim službama, postalo utuživo temeljem bilo kojeg granskog kolektivnog ugovora u javnim službama Vlada RH priznaje utuživost tih prava i drugim zaposlenicima u javnim službama. Sindikati osnovnih i srednjih škola već su pokrenuli postupke radi isplate razlike jubilarnih nagrada, temeljem čega je ovo pravo postalo utuživo i za zaposlenike u sustavu znanosti i visokog obrazovanja. Međutim, sudska praksa po ovom pitanju je vrlo različita te ima dosta pozitivnih, ali i negativnih presuda. S obzirom na navedeno, konačni pravorijek o svemu dati će Vrhovni sud RH. Nakon toga ćemo sa sigurnošću moći reći možemo li krenuti u masovne tužbe za sve zaposlenike u sustavu. Cjelokupni postupak ne bi trebao trajati dugo te ćemo vrlo skoro imati jasnu informaciju o tome hoće li svim zaposlenicima u sustavu morati biti isplaćena razlika jubilarnih nagrada za 2013. godinu po punoj osnovici od 1.800,00 kuna.

UMANJENJE KOEFICIJENTA ZA 3 %. Sindikat još uvijek vodi sporove vezane za nedopušteno smanjenje koeficijenata za 3 % u ožujku 2013. godine. U tim predmetima za sada raspoložemo i s pozitivnim i s negativnim pravomoćnim presudama, pa će i tu, ponovno biti ključan stav Vrhovnog suda. Po ovom pitanju obratili smo se i Ustavnom sudu, od kojeg se očekuje ocjena ustavnosti Uredbe kojom je provedeno smanjenje koeficijenata i Međunarodnoj organizaciji rada ispred koje je postupak u tijeku.

OTKAZ TKU-a i GKU-a. U tijeku su također i sporovi za osporavanje zakonitosti otkaza TKU-a za službenike i namještenike u javnim službama u 2012. godini i kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje u prosincu 2013. godine.

DODATAK ZA VJERNOST SLUŽBI (4, 8 i 10 %), BOŽIČNICE I REGRES. U odnosu na uvećanje plaće za 4, 8 i 10 %, kao i na božićnicu i regres za razdoblja od 2012. do 2015. godine, Sindikat je za sada povodom podnesenih prijedloga za ocjenom ustavnosti svakog pojedinog akta kojim su navedena prava opetovano uskraćivana, dobio negativan odgovor Ustavnog suda. Ipak, skandalozne Odluke Ustavnog suda nisu nas obeshrebile u daljnjem obraćanju međunarodnim institucijama osnovanim u svrhu zaštite temeljnih radničkih i ljudskih prava u slučajevima kada to domaće institucije ne čine. Tako smo se vezano za uskratu prava na božićnicu i regres preko Matice hrvatskih sindikata obratili Međunarodnoj organizaciji rada i Vijeću Europe. U odnosu na uskratu 4, 8 i 10 % podnijet je prigovor Međunarodnoj organizaciji rada te zahtjev Europskom sudu za ljudska prava.

I dalje kontinuirano vodimo sporove radi isplate **DODATKA ZA RAD U POSEBNIM UVJETIMA** u kojima se tužbama osigurava isplata tog dodatka za sve članove koji rade s izvorima opasnosti u ustanovama koje ih ne isplaćuju dobrovoljno. (ap)

Zašto i dalje, unatoč naporima Sindikata, nemamo važeći GKU

Tatjana Jedličko,
mag. iur.

Zaključenje kolektivnog ugovora je jedan od najvažnijih ciljeva Sindikata na području izravne brige o interesima članova. Njime se uređuju prava i obveze stranaka koje su sklopile taj ugovor, a može sadržavati i pravna pravila kojima se uređuje sklapanje, sadržaj i prestanak radnih odnosa, pitanja socijalnog osiguranja te druga pitanja iz radnog odnosa. U pregovorima koji su trajali više od godinu dana, Sindikat je nastojao urediti ta pitanja pri čemu su najveće prepreke svakako bila tumačenja Ministarstva rada zbog kojih su pregovori bili prekinuti čak dva puta po dva mjeseca. Zadnji put pregovori su bili prekinuti u rujnu prošle godine zbog otvorenog socijalnog spora, mirenja i štrajka, nakon čega je Sindikat zatražio nastavak pregovora, no Ministarstvo rada je ponovno dalo svoje tumačenje koje je to onemogućavalo. U ovom tekstu osvrnut ćemo se samo na neke od najvažnijih razloga zašto nije potpisan Kolektivni ugovor za znanost i visoko obrazovanje, što možemo očekivati od nove Vlade i koje su mogućnosti Sindikata u novom pregovaračkom procesu. Opće je poznato da je u sustavu znanosti i visokog obrazovanja jedino Sindikat znanosti neupitno reprezentativan, no Ministarstvo rada je tijekom pregovora čak dva puta otvaralo to pitanje. Prvi put nakon samo četiri mjeseca pregovora, zatim ponovno u svibnju prošle godine. Iako

konvencije Međunarodne organizacije rada traže da vlast pregovore potiče, Ministarstvo je kontinuirano postavljalo prepreke procesu. Vežano je značilo da obje pregovaračke strane moraju imenovati nove pregovaračke timove te da Sindikat mora ponovno provesti postupak ustanovljenja reprezentativnosti za što zbog parlamentarnih izbora nije bilo vremena. Uprilišta za takvo tumačenje nema ni u jednom zakonu, pa tako ni u Zakonu o reprezentativnosti pomoću kojeg je vlast dotad kontinuirano opstruirala pregovarački proces.

PRAVNE BESMISLICE MINISTARSTVA RADA

U međuvremenu, Vlada je u zdravstvu povećala plaće za 4 % te je Sindikat pozvao sve svoje članove na štrajk. Da bi to mogao učiniti, pravno gledano, morao je prekinuti pregovore. Iako Sindikat kroz štrajk koji je uslijedio nije uspio nametnuti svoje zahtjeve, štrajk kao demonstracija nezadovoljstva je ostvario značajan učinak. Unatoč tome što Vlada nije prihvatila zahtjeve Sindikata, zatražen je nastavak pregovora tamo gdje su oni i stali. Tim povodom održan je sastanak s ministrom Mornarom na kojem je

prezentirano tumačenje Ministarstva rada prema kojem prekid pregovora zbog štrajka znači isto što i okončanje pregovora. Navedeno je značilo da obje pregovaračke strane moraju imenovati nove pregovaračke timove te da Sindikat mora ponovno provesti postupak ustanovljenja reprezentativnosti za što zbog parlamentarnih izbora nije bilo vremena. Uprilišta za takvo tumačenje nema ni u jednom zakonu, pa tako ni u Zakonu o reprezentativnosti pomoću kojeg je vlast dotad kontinuirano opstruirala pregovarački proces.

U pismu ministru Mornaru 19. listopada 2015. godine napisali smo sljedeće: "Niti jedan zakon ne regulira što se događa s pregovorima nakon štrajka, niti jedan ne traži ponovnu uspostavu reprezentativnosti. Radi se o formalnoj pravnoj praznini. Međutim, postoji dugogodišnja domaća i inozemna praksa, postoje konvencije i postoji logika zbijanja u pregovorima i štrajku, koja je svima poznata (a vjerujemo i gospodinu Gotovcu). Iz prethodnog proizlazi: ako postoji volja Vlade RH da potpiše Ugovor, tada u toj pravnoj praznini može postupati kako god ona želi. Apsurdnost tumačenja koje je dao gospodin Gotovac lako je uočiti ako se tom problemu pristupi sa suprotne strane. Pretpostavimo da je tijekom štrajka postignut dogovor o povećanju plaća (primjerice kompromisom) i da to silno odgovara poslodavcu kako bi zaustavio štrajk što prije. Tada poslodavac, primjerice Vlada RH, po Gotovcu, ne bi mogla zaključiti kolektivni ugovor za koji je sindikat štrajkao jer bi sindikat morao proći svu proceduru koju Gotovac sugerira. Dok bi se ta procedura odvijala, štrajk bi morao trajati. To pokazuje kako tumačenje gospodina Gotovca izravno šteti procesu kolektivnog pregovaranja, mirnom rješavanju sporova, kao i interesima državnog proračuna. Naše je mišljenje da to ministar u Vladi RH mora moći razumjeti, sam prosuditi, preuzeti rizik i donijeti odluku."

Ministar Mornar, kao i ostali pregovarači iz Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, koji su istovremeno i naši kolege iz sustava, dobro su razumjeli ove argumente te iako su bili zainteresirani za uređenje sustava, nažalost, nisu bili dovoljno odlučni u suprotstavljanju besmislicama iz Ministarstva rada.

Tadašnja vlast je imala dobar politički motiv da potpiše novi Kolektivni ugovor jer je Sindikat izgubio u štrajku i politički bi im bilo korisno da je Sindikat pred izbore potpisao Ugovor (pa i u sustavu koji ima tek desetak tisuća birača i u kojem su po njihovu mišljenju plaće visoke).

Stoga nam se i dalje čini da nije postojao ni jedan racional-

4 %

Da bi proveo štrajk zbog dodatka od 4 %, Sindikat je, pravno gledano, morao prekinuti pregovore

ni razlog da Vlada odbije potpisati Kolektivni ugovor. Nismo osjetili niti da postoji neki revanšizam. Žao nam je ako je jedini razlog nepotpisivanja u tome što je ministar Mrsić štitiio dignitet premijera, koji je u štrajku svjesno obmanjivao javnost da ne može ništa potpisati jer navodno ne smije preuzimati nove obaveze. Da ne bi potpisom Kolektivnog ugovora ispalo kako je ipak smio, onda je bolje bilo ništa ne potpisati. Međutim, Kolektivni ugovor za znanost i visoko obrazovanje nije iziskivao nikakva dodatna financijska sredstva te bi ga ministar Mornar i potpisao, ali mu to nije bilo dopušteno. Tako je upropašten jednogodišnji napor dvaju pregovaračkih timova, otvorena su vrata za daljnje milijunske štete zbog sudskih tužbi, a sustav je ostao neuređen. Čini se da Kolektivni ugovor, prava zaposlenika u sustavu znanosti i visokog obrazovanja te uređenje sustava tadašnjoj Vladi očito nisu bili dovoljno zanimljivi.

ŠTO NAS ČEKA S NOVOM VLADOM

Sve navedeno predstavlja tek neke od razloga zbog kojih nije potpisan Kolektivni ugovor. Zaista nam je teško plastično prikazati na ovom kratkom prostoru sve teške propuste u radu naših institucija i njihovih predstavnika zaduženih za ova pitanja. Od izostanka volje da se pregovori završe u kratkom roku, od nekompetentnosti stručnih službi MZOS-a, od nezainteresiranosti u Vladi, od nemoći našeg ministra, od antisindikalnih stavova njihovih pravnih savjetnika, od dominacije političkih kriterija nad strukom... Radi se o toliko nevjerojatnim propustima da se bojimo da nam ljudi neće vjerovati da naša država može funkcionirati ovako neprincipijelno, nezakonito i neodgovorno. Kada smo ministru Mrsiću rekli da u Ministarstvu nisu uzeli u obzir prijelaznu odredbu oko reprezentativnosti, odgovorio nam je lakonski: tužite nas.

Tada smo bili zgroženi tom izjavom, ali i neizmerno tužni da nam država ovako funkcionira.

S novom Vladom i novim ministrom ćemo što prije pokrenuti proces kolektivnog pregovaranja te se nadamo da ćemo uskoro potpisati novi Kolektivni ugovor. Naši napori da to učinimo u listopadu prošle godine nisu uspjeli, no naš trud nikako nije bio uzaludan. Sada u rukama imamo gotov prijedlog teksta Kolektivnog ugovora koji ćemo ponuditi novoj Vladi na potpisivanje te se nadamo da ćemo s druge strane imati odgovornog partnera koji će shvatiti važnost Kolektivnog ugovora za cijeli sustav znanosti i visokog obrazovanja i koji će u tome vidjeti priliku da zajedno s nama radi na uređenju i poboljšanju sustava.

Odbijanjem Vlade da potpiše granski kolektivni ugovor upropašten je jednogodišnji napor dvaju pregovaračkih timova, otvorena su vrata za daljnje milijunske štete zbog sudskih tužbi, a sustav je ostao neuređen

Započelo istraživanje o kvaliteti radnih odnosa

Lucija Barjašić Špiler,
mag. phil.

Na temelju dobivenih rezultata pripremit ćemo u narednom periodu analizu potrebnih aktivnosti na području socijalnog dijaloga i kolektivnog pregovaranja

Sindikata znanosti započeo je s provedbom EU projekta *Jačanje socijalnog dijaloga u znanosti i visokom obrazovanju* koji se financira sredstvima Europskog socijalnog fonda (ESF). Svi troškovi projekta u potpunosti su pokriveni sredstvima ESF-a, a ukupan dodijeljen iznos za provedbu projekta iznosi 792.994,49 kn. U Sindikatu smo posebno ponosni na suradnju koju kroz ovaj projekt razvijamo sa Sveučilištem u Zagrebu, koje je partner u provedbi i implementaciji projektnih aktivnosti.

Aktivnosti koje se provode u sklopu projekta usmjerene su na razvoj edukacijskih i istraživačkih kapaciteta Sindikata koji će biti na raspolaganju našim članovima.

ISTRAŽIVANJE O KVALITETI RADNIH ODNOSA

U Sindikatu smo svjesni činjenice da u sektoru znanosti i visokog obrazovanja ne postoje ključni podatci na temelju kojih bi se mogao napraviti sveobuhvatan pregled kvalitete radnih odnosa u našem sustavu. Kao posljedica takvog stanja su, među ostalim, nejasne i do kraja nedefinirane smjernice za razvoj sustava i ljudskih resursa. Politiku unapređenja bolonjskog procesa, istraživačkih kapaciteta, znanstvene produktivnosti, kvalitete nastave i ishoda učenja nije moguće razviti i temeljiti na održivoj platformi ako prije toga nemamo jasnu sliku o sustavu i društvu u cijelosti, koji je položaj zaposlenika u sustavu znanosti i visokog obrazovanja i kako partnerskom suradnjom sa zaposlenicima podizati kvalitetu sustava.

Pri uvođenju bolonjskog procesa često se puta isticalo da su ključni dionici za njegovu uspješniju implementaciju zaposlenici na znanstveno-nastavnim, umjetničkim, znanstvenim i nastavnim radnim mjestima, kao i zaposlenici u administraciji te na tehničkim i pomoćnim poslovima ustanova u sustavu. Također se

isticala i posebna važnost potpornih ustanova, kao što su primjerice Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Car-net, Srce i druge za sustav važne ustanove i agencije uz čiju pomoć dionici u sustavu ostvaruju predviđene ciljeve i postavljene zadaće. Bilo je za pretpostaviti da će se razvojem i implementacijom novog modela u sustavu obrazovanja posvetiti i dužna pažnja razvoju ljudskih kapaciteta o kojima sustav ovisi, a bez čega je nemoguće govoriti o napretku, a kamoli o uvođenju novih elemenata u sustav i njihovu razvoju. Postalo je popularno unazad nekoliko godina govoriti o mjerjenju i osiguravanju kvalitete nastavnog i obrazovnog procesa.

No, u isto vrijeme je izostalo mjerenje kvalitete radnih mjesta zaposlenika u sustavu koji su nositelji cjelokupnog procesa.

Zbog izostanka posljednje rečenog teško je govoriti o meritornim rezultatima u mjerenju kvalitete sustava, budući da su kvaliteta radnog mjesta i kvaliteta konačnog ishoda koji pruža sustav znanosti i obrazovanja usko povezane. Iako su Sindikatu poznati problemi s kojima se naši članovi susreću, u okviru EU projekta koji smo u uvodu napomenuli, započeli smo provedbu

istraživanja o kvaliteti radnih odnosa u sustavu. Podatci koje prikupimo u postupku istraživanja su nam dragocjeni, jer strategiju našeg budućeg djelovanja želimo još čvršće temeljiti na stvarnim potrebama i problemima zaposlenika u sustavu. Istraživanje je u potpunosti anonimno i provodi se putem interneta. Pitanja na koja smo se orijentirali u upitniku pokrivaju područja vezana uz opće zadovoljstvo poslom, materijalnim uvjetima nagrađivanja, mogućnostima i kriterijima napredovanja, međuljudskim odnosima na ustanovama, sustavom financiranja u znanosti te akademskim slobodama. Na temelju dobivenih rezultata pripremit ćemo u narednom periodu analizu potrebnih aktivnosti na području socijalnog dijaloga i kolektivnog pregovaranja, a kako bismo osigurali unapređenje standarda svih zaposlenika u sustavu znanosti i obrazovanja.

OKRUGLI STOLOVI I EDUKACIJE

Rezultati istraživanja i izrađena analiza bit će predstavljena svim članovima Sindikata kroz okrugle stolove i prezentacije koje ćemo održati na svim regionalnim vijećima. U organizaciji okruglih stolova i u provedbi kampanje za jačanje socijalnog dijaloga partneri u provedbi aktivnosti su Sindikat i Sveučilište u Zagrebu. Okrugli stolovi će biti prilika da na jednoj široj platformi otvorimo raspravu o problemima u sustavu i preporukama za njegovo unapređenje te se nadamo da će se naši članovi odazvati pozivima i aktivno sudjelovati u definiranju zaključaka kojima je cilj doprinijeti unapređenju sustava u kojem radimo. Već početkom ožujka, 1. 3. 2016. na Sveučilištu u Zagrebu održat će se okrugli stol posvećen socijalnom dijalogu u znanosti i visokom obrazovanju.

Posebnu pozornost u okviru projekta posvetili smo i organizaciji specijaliziranih edukacija za zastupnike, povjerenike i članove Sindikata o ključnim propisima iz sustava obrazovanja i znanosti te radnog prava. Radionice će se provoditi do lipnja ove godine, a pozivi za sudjelovanje prosljediti će se preko sindikalnih povjerenika na ustanovama.

Vjerujemo da će rezultati projekta poslužiti kao primjer dobre prakse i platforma za jačanje socijalnog dijaloga u sektoru koji predstavljamo. Očekujemo da će nam rezultati istraživanja izoštriti teme koje su u središtu pažnje naših članova kako bismo ih daljnjim istraživanjima i edukacijama dodatno podupirali i omogućili njihovo prijavljivanje na natječaje EU fondova. Na taj način osiguravamo financijska sredstva za razvoj i unapređenje socijalnog dijaloga.

ODRŽANA SJEDNICA SENATA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Fakulteti napokon tuže državu za posebne uvjete rada

19. siječnja 2016. održana je redovita sjednica Senata Sveučilišta u Zagrebu, na kojoj je pored uobičajenih sveučilišnih tema (raspisivanja natječaja za dodjelu nagrada, potvrde izbora u zvanja, definiranja upisnih kvota, odluka o izvedbi i ustroju studija, odobravanja sveučilišnih udžbenika, pokretanja stjecanja doktorata znanosti, financijskih pitanja, davanja suglasnosti na izmjene statuta i različitih pravilnika sastavnica itd.), riječi bilo i o jedno izuzetno bitnoj informaciji. Naime, nekoliko sastavnica Sveučilišta napokon je podiglo tužbe protiv Republike Hrvatske, odnosno Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta za financijsku nadoknadu odšteta koje su ti fakulteti isplatili svojim zaposlenicima temeljem tužbi za posebne uvjete rada. Radi se o tužbama koje je za zaposlenike javnih ustanova pokrenuo Sindikat znanosti radi isplate dodatka za rad s izvorima opasnosti temeljem odredbi

Kolektivnog ugovora za znanost i visoko obrazovanje. Sastavnice Sveučilišta koje su pokrenule tužbe protiv Republike Hrvatske su Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije (FKIT), Farmaceutsko-biokemijski fakultet, Veterinarski fakultet i Rudarsko-geološko-naftni fakultet (RGN). Većina fakulteta je putem sudske nagodbe uspješno ostvarila povrat utuženih financijskih sredstava, dok je tužba za jedan fakultet još uvijek u postupku. Istupom svih 4 dekana sastavnica koji su krenuli u sudske tužbe protiv MZOS-a vezano za posebne uvjete rada, na Senatu su ohrabreni i drugi dekani da krenu u isti postupak. Time se napokon ostvaruje ono što je Sindikat godinama savjetovao dekane i uprave fakulteta, a to je da prestanu vršiti pritisak na zaposlenike da odustanu od tužbi i umjesto toga terete pravog krivca za nastalu situaciju - državu. (rb)

Više na:
www.socijalni-dijalog.hr
<https://www.facebook.com/socijalnidijaloguznanostiivisokomobrazovanju/>

26 godina Sindikata obilježeno svečanom sjednicom Velikog vijeća

●●● U ponedjeljak, 11. siječnja 2016. održana je svečana sjednica Velikog vijeća, čime je dostojanstveno obilježeno 26 godina neprekidnog djelovanja Sindikata znanosti. Po završetku sjednice upriličen je kratak prijem za uvažene goste, drage prijatelje i poslovne partnere Sindikata, sve one koji su na neki način zajedno s nama sudjelovali u stvaranju i izgradnji Sindikata znanosti u ono što danas jest ili su na tom putu tijekom godina bili naši suradnici, odnosno partneri u socijalnom dijalogu i pregovaranju. Uzvanike su u ime Sindikata pozdravili predsjednik Sindikata **Igor Radeka** i predsjednik Velikog vijeća **Vilim Ribić**.

Pozivu su se, među ostalima, odazvali aktualni ministar znanosti, obrazovanja i sporta **Vedran Mornar**, kao i bivši ministri **Dragan Primorac** i **Radovan Fuchs**, zatim istaknute osobe iz sustava znanosti i visokog obrazovanja poput našeg počasnog člana **Antuna Vujića** te **Borisa Cote** s Ekonomskog fakulteta u Zagrebu. 26. rođendan Sindikata s nama su obilježili i naši dragi kolege, čelnici drugih sindikata udruženih u Maticu hrvatskih sindikata, kao i čelnici te istaknuti aktivisti drugih sindikalnih središnjica.

Posebnu notu svečanosti dao je predsjednik Rektorskog zbora i rektor Sveučilišta u Zagrebu, **Damir Boras**, koji je u kratkom govoru još jednom ponosno istaknuo svoje članstvo u Sindikatu, čestitao Sindikatu na 26. obljetnici te se osvrnuo na dugogodišnju uspješnu suradnju Sveučilišta i Sindikata kao partnera u unapređenju sustava znanosti i visokog obrazovanja u RH. Uzvanicima su se obratili i predsjednik SSSH-a **Mladen Novosel** te predsjednik NHS-a **Krešimir Sever**. Tom prilikom je još jednom prikazan kratak film o stvaranju i povijesti Sindikata, izrađen povodom 25. obljetnice osnutka, a **Ivi Goldsteinu**, aktualnom veleposlaniku RH u Francuskoj te dugogodišnjem aktivistu i bivšem članu Velikog vijeća Sindikata dodijeljeno je priznanje za doprinos djelovanju Sindikata znanosti u zaštiti dostojanstva zaposlenika, razvoju znanosti i visokog obrazovanja te razvoju socijalne pravde i demokracije u Republici Hrvatskoj. (rb)

Rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. **Damir Boras**, prorektor za inovacije, transfer tehnologije i komunikacije prof. dr. sc. **Miljenko Šimpraga** i prof. dr. sc. **Boris Cota** s Ekonomskog fakulteta u Zagrebu

Okrugli stol Matice: Je li vrijeme za političko organiziranje sindikata?

●●● U sklopu EU projekta Matice hrvatskih sindikata pod nazivom "Jačanje socijalnog dijaloga – doprinos bipartitnim i tripartitnim procesima", 18. siječnja 2016. održan je okrugli stol posvećen temi: "Je li vrijeme za političko organiziranje sindikata?". U panel diskusiji na navedenu temu sudjelovali su istaknuti stručnjaci, analitičari i sindikalisti doc. dr. sc. **Dragan Bagić**, prof. dr. sc. **Zarko Puhovski**, prof. dr. sc. **Berto Šalaj**, dr. sc. **Antun Vujić**, **Vilim Ribić**, predsjednik Matice hrvatskih sindikata i **Branimir Mihalinec**, zamjenik predsjednika Matice. Diskusiju je moderirala novinarka **Jasmina Popović**, a skup je uvodno pozdravila voditeljica EU projekta Matice, **Lucija Barjašić Špiler**. Tijekom rasprave istaknuto je nezadovoljstvo djelovanjem vodećih političkih opcija u Hrvatskoj od kojih niti jedna čvrsto ne zagovara socijalnu državu i ne stoji na strani rada. Zaključeno je kako nije pravo pitanje trebaju li se sindikati politički organizirati, već koji je najbolji način za to – osnivanjem vlastite političke stranke ili pojačanim utjecajem i suradnjom s postojećim političkim strankama sličnog svjetonazora te drugim subjektima koji utječu na javno mnijenje i kreiranje javnih, posebice ekonomskih i socijalnih politika. (rb)

Održana rasprava o produktivnosti hrvatske znanosti

●●● U srijedu, 13. siječnja u Sindikatu znanosti održana je prva u nizu planiranih rasprava o situaciji u znanosti i visokom obrazovanju, ovaj put posvećena pitanju produktivnosti i efikasnosti korištenja sredstava. Poticaj za raspravu dao je prof. dr. sc. **Marijan Herak** s PMF-a Zagreb, a u raspravi su sudjelovali prof. dr. sc. **Pavel Gregorić** s Hrvatskih studija, prof. dr. sc. **Ivo Bičanić** s EFZG-a te prof. dr. sc. **Hrvoje Buljan** s PMF-a Zagreb te iz Sindikata, prof. dr. sc. **Igor Radeka** sa Sveučilišta u Zadru (predsjednik Sindikata), g. **Vilim Ribić** (predsjednik Velikog vijeća Sindikata), dr. sc. **Tvrtko Smital** s IRB-a (potpredsjednik Sindikata), prof. dr. sc. **Zvonimir Šikić** s FSB-a (počasni predsjednik Sindikata) te prof. dr. sc. **Predrag Marković** s FFZG (član Velikog vijeća Sindikata). Raspravu je moderirao dr. sc. **Željko Ivanković**. Rasprava je bila zatvorena za medije budući da je slika koju oni prikazuju o stanju u znanosti i visokom školstvu u najmanju ruku konfuzna, pa ju je prvo važno sistematizirati i razjasniti internim raspravama u koje nisu uključeni samo funkcionari u sustavu i sindikatu, nego i znanstvenici. Zaključak je rasprave da sudovi o produktivnosti hrvatske znanosti ne moraju biti nijansirani, da nije ista situacija u prirodnim i društveno-humanističkim znanostima, da napokon postoji niz načina mjerenja uspješnosti znanosti i njezine društvene koristi. O zaključcima rasprave javnost će biti obaviještena kad se stvari sistematiziraju na način da potiču unapređenje sustava, a ne besplodne konflikte. (ži)

Poštovane kolegice i kolege,

s obzirom na izvrstan prijem našeg zadnjeg letka s pogodnostima i brojne pohvale koje su nam od vas stizale s terena, odlučili smo i unutar ovog Glasnika odvojiti prostor u sklopu kojeg ćemo vam prezentirati ažuriranu listu dodatnih prednosti članstva u Sindikatu. Sukladno tomu, želimo istaknuti kako smo uvažili vaše sugestije i aktivno radimo na tome da ugovorimo dodatne pogodnosti za regije izvan Zagreba, iako smo svjesni činjenice da zbog objektivnih okolnosti najveći broj gospodarskih subjekata s kojima surađujemo ostaje vezan za Grad Zagreb.

Pogodnosti kao i dosad možete koristiti predočenjem članske iskaznice Sindikata. Detaljnije upute za korištenje navedenih povoljnosti možete pronaći na našim internet stranicama www.nsz.hr/prednosti-clanstva/ ili se izravno obratiti u Tajništvo Sindikata na broj 01/4847-337.

Fond solidarnosti

Radi načela solidarnosti i potpore najugroženijim i najpogodnijim članovima, Sindikat znanosti osnovao je Fond solidarnosti. Iako isplaćene pomoći ne mogu članovima sanirati financijske posljedice nepovoljnih okolnosti, one svakako doprinose njihovu ublaženju. Članovi mogu sredstva Fonda solidarnosti koristiti u slučajevima izvanrednih nesretnih okolnosti, zdravstvenih razloga, otkaza bez svoje krivnje ili elementarnih nepogoda. Više o samom postupku i iznosima za koje možete aplicirati, molimo da pročitate na internetskim stranicama Sindikata znanosti i visokog obrazovanja u Pravilniku o fondu solidarnosti.

Pozajmice članovima Sindikata znanosti

Isključivi cilj fonda za zajmove članovima Sindikata znanosti jest financijska pomoć članovima. Svjesni smo da mnogi naši članovi pomoć često nalaze u skupim "minusima" na tekućim računima. Oni koji bolje stoje muče se s dugotrajnom papirologijom za dobivanje nenamjenskih kredita. Ova akcija je pokušaj iznalaženja alternative za oba slučaja.

Sindikat svim članovima nudi pozajmice od 4.000,00, 7.000,00 i 10.000,00 kuna, uz rok otplate od godinu dana te najpovoljniju moguću kamatnu stopu, koja je nedavno smanjena i iznosi 4,9 % "godišnje. Tako primjerice, kod pozajmice od 10.000 kn trošak kamate i obrade kredita iznosi 367 kn (što je za 171 kn manje u odnosu na trošak prije smanjenja kamate)!

Prihodi od kamata namijenjeni su pokrivanju troškova nenaplaćenih potraživanja s osnove danih pozajmica, pokrivanju troškova rada osoba zaposlenih na poslovima obrade i isplate pozajmica te očuvanju vrijednosti novca u slučaju inflacije.

Detaljnije informacije o uvjetima, načinu prijave, tehnici dodjele i povrata pozajmica pogledajte na našim internetskim stranicama.

Stipendije i pomoći djeci umrlih članova

U teškoj situaciji, kao što je smrt roditelja, Sindikat znanosti svake godine pomaže djecu kroz dva modela: godišnje stipendije i zajamčene pomoći. Početkom školske godine Sindikat raspisuje natječaj te dodjeljuje ograničen broj stipendija ovisno o financijskim mogućnostima Sindikata. Za učenike osnovnih škola stipendija iznosi 500,00 kn mjesečno, a za učenike srednjih škola i studente 750,00 kn, u trajanju od 11 mjeseci.

Više o tome komu su stipendije i pomoći namijenjene, kako se dobivaju, kako se prijaviti, možete pročitati na internetskoj stranici Sindikata.

Stambeno zbrinjavanje članova

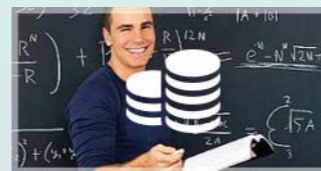
Temeljna misija Matice stanogradnje je pružanje pomoći u stambenom zbrinjavanju članova Sindikata kako bi članovi na najprijeđeniji i ekonomski najprihvatljiviji način riješili jedno od osnovnih životnih pitanja, a to je osiguranje svog životnog prostora. Pri tom se vodi briga da kvaliteta izgrađenih stanova ne bude narušena već naprotiv, da bude iznadprosječna. Isto tako, ulažu se napore da bi se članovima osigurali što povoljniji uvjeti kreditiranja od strane poslovnih banaka koje su spremne pratiti projekte stambene izgradnje.

Projekt stanogradnje, koji je inicirala skupina sindikata polučio je vrlo uspješne rezultate. Nešto o tome donosimo Vam u nastavku: *Završena su dva projekta stanogradnje, u Zagrebu (Zagrebačka ulica) i Zadru (Ulica Nikole Tesle). U Zagrebačkoj ulici izgrađeno je ukupno 390 stanova za članove Sindikata, dok je u Zadru izgrađeno ukupno 120 stanova. Naime, svi stanovi (i u Zadru i u Zagrebu) su već useljeni i interes je bio jako velik. Oko 20% svih stanova su kupili upravo članovi Sindikata znanosti. Ukoliko ste zainteresirani za kupnju stana u Zagrebu ili Zadru, predbilježite se na vrijeme, jer kreće novi ciklus gradnje ovisno o broju prijavljenih.*

U pripremi su projekti u Splitu, Rijeci i Zagrebu (Dubrava).

Ukoliko ste zainteresirani za kupnju stana u pojedinim gradovima ispunite anketni upitnik na web stranici Matice stanogradnje, a više informacija o projektima stanogradnje možete dobiti putem web stranice www.matica-stanogradnja.hr ili putem telefona 01/3647631.

Financijska pomoć asistentima i novacima za 2016. godinu

Sindikat znanosti isplaćuje financijsku pomoć osobama izabranim u suradnička zvanja i na

suradnička radna mjesta koje zbog fiskalnih ograničenja u sustavu znanosti i visokog obrazovanja ostaju bez posla. Osobe izabrane u suradnička zvanja i na suradnička radna mjesta trenutno čine najugroženiju skupinu zaposlenika u sustavu znanosti zbog čega im je nužna pomoć i potpora. Informacije o uvjetima i postupku dodjele pomoći možete pronaći na internet stranicama Sindikata.

Ponude banaka i stambenih štedionica

ZAGREBAČKA BANKA – nudi članovima Sindikata znanosti po posebnim pogodnostima stambene, nenamjenske gotovinske te kredite za kupnju motornih vozila. Povoljnosti za članove se odnose na: niže kamatne stope, niže pokriće kredita instrumentima osiguranja, povoljniju naknadu za obradu kreditnog zahtjeva te različite načine otplate kredita.

RAIFFEISEN BANKA – omogućuje povoljnije uvjete kreditiranja članovima Sindikata znanosti koji usmjere svoje redovna primanja na tekući račun otvoren u RBA. Ponuda se odnosi na stambene kredite, nenamjenske hipotekarne kredite i nenamjenske kredite. Uz usmjeravanje plaće na tekući račun u RBA članovi mogu ugovoriti FlexiPLUS paket bez naknade prvih šest mjeseci korištenja, kao i ostvariti pravo na povoljnije kamatne stope na oročene depozite i ostale pogodnosti navedene na letku na www.nsz.hr.

KENT BANKA – nudi gotovinske nenamjenske kredite od 4.000 do 200.000 kn, uz kamatnu stopu od 6,99 % godišnje (EKS već od 7,45 %) na rok otplate do 10 godina. Uz prebacivanje redovnih primanja u banku omogućene su i povoljnije kamate na oročene depozite (dodatni 0,1 postotni poen na sve valute, iznose i ročnosti štednje). Više na www.nsz.hr.

SPLITSKA BANKA – omogućuje članovima Sindikata sljedeće: odobrenje punog prekoračenja prije prvog priljeva na račun u Splitskoj banci, podizanje gotovine bez naknade na svim bankomatima drugih banaka u Hrvatskoj (uz pakete Smart+ i Prestige), refinanciranje postojećih kreditnih i kartičnih obveza u brzom roku uz jednostavnu proceduru (stambeni krediti bez naknade uz vrlo povoljne kamate, više vrsta kredita uz fiksnu kamatu za

cijelo vrijeme trajanja kredita ili kamata vezana uz EURIBOR), pakete prva tri mjeseca bez naknade, mogućnost dodjele osobnih bankara po izboru. Više na www.nsz.hr.

SBERBANKA – članovima Sindikata, uz usmjeravanje primanja u banku i ugovaranje jednog od paketa tekućih računa, omogućuje povoljnije kamatne stope na zamjenske kredite, nenamjenske cash back kredite, stambene kredite (EUR). Moguće je i ugovaranje MasterCard Sberbank Konzum kartice koja, među ostalim, omogućuje kupovinu na rate bez kamata u Konzumu. Više na www.nsz.hr.

ERSTE BANKA – nudi povoljnije uvjete kreditiranja (gotovinski krediti u kunama, stambeni krediti), korištenja tekućeg računa te Visa Classic karticu bez plaćanja članarine u prvoj godini. Više na www.nsz.hr.

HYPO BANKA – nudi članovima Sindikata, uz usmjeravanje primanja u banku, ugovaranje povoljnijih paketa tekućeg računa, bez naplate mjesečne naknade prvih 6 mjeseci od ugovaranja. Više na www.nsz.hr.

PRVA STAMBENA ŠTEDIONICA ZAGREBAČKE BANKE – nudi posebne povoljnosti pri sklapanju ugovora o stambenoj štednji. Naknada za sklapanje ugovora o stambenoj štednji na rokove od 2, 5, 7 i 10 godina, za članove Sindikata iznosi 0,25 % ugovornog iznosa (standardna naknada iznosi 1 %) dok naknada za obradu kreditnog zahtjeva za članove Sindikata iznosi 0,50 % od iznosa ugovorenog kredita (standardna naknada iznosi 1 %). Više na www.nsz.hr.

WUSTENROT STAMBENA ŠTEDIONICA – je omogućila članovima Sindikata jedinstvenu kombinaciju proizvoda koja objedinjuje prednosti štednje, životnog osiguranja i stambenog kreditiranja uz fiksnu kamatnu stopu za cijelo vrijeme otplate kredita. Krediti su dostupni odmah, a namijenjeni su za kupnju nekretnine, adaptaciju, izgradnju, zatvaranje nepovoljnih kredita drugih financijskih institucija (CHF). Svakom klijentu se pristupa individualno, a detalji su dostupni na www.nsz.hr.

Zdravstvene usluge i osiguranja

POLIKLINIKA AVIVA (Zagreb) – nudi članovima povoljnije preventivne sistematske preglede za žene i muškarce iznad i ispod 40 godina starosti po znatno nižim cijenama (cjenici su dostupni na www.nsz.hr). Osim toga, omogućuju članovima i 20 % popusta na dodatne preglede i pretrage koji nisu obuhvaćeni u ponudi paketa sistematskih pregleda (osim paketnih usluga, usluga suradnih ustanova te usluga koje su već na popustu).

SUNCE DOBROVOLJNO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE – članovi Sindikata ostvaruju pravo na 10 % popusta na policu dobrovoljnoga zdravstvenog osiguranja Sunce iz serije Classic (opsežan i detaljan sistematski pregled, kreiranje individualnog sistematskog pregleda, izdavanje mišljenja o zdravlju i razgovor s ovlaštenim liječnikom). Lokacije: Zagreb, Slavonski Brod, Split, Varaždin, Osijek, Zadar, Rijeka.

UNIQA OSIGURANJE – nudi članovima Sindikata te članovima uže obitelji police dopunskog i dodatnog osiguranja po povoljnim cijenama: dopunsko zdravstveno osiguranje za 58,00 kuna mjesečno, odnosno 663,00 kuna godišnje te dodatno zdravstveno osiguranje za 62,50 kuna mjesečno, odnosno 750,00 kuna godišnje.

UNIQA odobrava i poseban popust od 10 % na redovnu premiju iz službenog Cjenika za sklapanje ugovora o dodatnom zdravstvenom osiguranju za djecu članova Sindikata prema Programima osiguranja Kid (dob 0 – 6) i Teen (dob 7 – 17).

JADRANSKO OSIGURANJE – članovima omogućuje plaćanje na rate i to: tehničkih pregleda automobila, cestarine, registracije, obveznog auto osiguranja i kasko osiguranja, kao i besplatne preventivne kontrolne preglede.

Putovanja, wellness i druge usluge

HŽ putnički prijevoz – omogućuje 40 % popusta na pojedinačna putovanja (udaljenost veća od 25 km) za sve članove Sindikata i članove njihove uže obitelji, uz korištenje iskaznice K-50. Popust na kupnju mjesečne pretplatne karte (koja je već snižena oko 35 %) iznosi dodatnih 20 % za članove Sindikata i članove njihove uže obitelji (uz iskaznicu K-50).

FLEET RENT A CAR – nudi članovima Sindikata popust od 30 % na dnevne cijene vozila (redovni cjenik se nalazi na web stranici Sindikata). Cijene uključuju neograničenu kilometražu, puno osiguranje za vozilo i vozača, osiguranje putnika, otkup franšize, osiguranje podvozja. Popis poslovnica: Zagreb, Rijeka, Split, Makarska, Dubrovnik, Pula, Zadar, Poreč.

VOZI RENT A CAR iz Osijeka, nudi članovima Sindikata znanosti popust od 20 % na redovne cijene za najam vozila, na jedan od tri dana, a za najam vozila na više od tri dana popust od 25 %. Cijene vozila ovise o vrsti vozila, a cjenik možete naći na web stranici <http://www.vozirentacar.hr/>. Sve cijene uključuju potpuno kasko osiguranje, zeleni karton i neograničenu kilometražu. Više informacija o navedenoj pogodnosti možete dobiti i putem e-maila: info@vozirentacar.hr.

AUTOKLUB SIGET (Zagreb) – članovima Sindikata nudi niz pogodnosti: popust u servisu 20 %; besplatna kontrola vozila; besplatna kontrola klima uređaja; obročno plaćanje na 12 rata. Više na www.nsz.hr.

ORCA TRAVEL (Zagreb) – Turistička agencija Orca Travel omogućuje svim članovima Sindikata popust od 10 % na Orca Travel daleka putovanja (Adventure, Overland i Budget Expeditions). Iznos popusta od 10 % pridodaje se na već eventualne izražene popuste i aktualne maloprodajne cijene odobrene od strane touroperatora Orca Travel. Više informacija na www.nsz.hr.

IN TRAVEL INTERNATIONAL (Zagreb) – nudi popust od 10 % za gotovinsko plaćanje na sve usluge gdje je organizator putovanja In Travel International d.o.o., 15 % popusta na gotovinsko plaćanje na smještaj u Apartmanima Šalata Zagreb 4* te povoljnije naknade za izdavanje avionskih karata i viza.

HOTEL FALA (Zagreb) – nudi poseban popust od 10 % na cijene usluga smještaja te poseban popust od 15 % na cijene usluga smještaja za grupe članova veće od 5 osoba, za sve vrste plaćanja. Ova pogodnost pri-

braja se ostalim popustima (akcijske cijene i popusti na određene vrste plaćanja).

VIENNA INTERNATIONAL HOTELI U OPATJI – članovima Sindikata te uživ članovima njihovih obitelji nude popust u iznosu od 10 % na cijene redovnih aranžmana, a na cijene sezonskih ponuda popust od 15 %.

ALLEGRA FITNESS&WELLNESS (Zagreb) – članovima Sindikata znanosti uz predočenje članske iskaznice nudi 20 % popusta na redovne cijene članarina (uključuje neograničeno korištenje teretane, SPA dijela – bazen, saune, jacuzzi i grupne treninge – 34 sata grupnih treninga tjedno za sve profile vježbača). Više na www.nsz.hr.

FIRSTFITNESS & SQUASH TOWER (Zagreb) – članovima Sindikata znanosti nudi popuste na cijene cijelog niza fitness programa iz svoje ponude (popusti na programe do 26%).

TERME TUHELJ I OLIMIA – članovima Sindikata nudi 20 % popusta na usluge kupanja, Svijeta sauna i smještaja te popust od 10 % na usluge Spa Vite (popust na smještaj isključuje ostale akcijske ponude na smještaj te ne vrijedi u siječnju i prosincu). Periodične ponude možete pogledati na www.nsz.hr.

AQUAPARK ADAMOVEC (Adamovec – Zagreb) – članovima Sindikata te članovima njihovih uži obitelji daje popust od 25 % na cjelodnevne ulaznice na bazene, 25 % popusta na trosatne i cjelodnevne SPA pakete (sauna + bazeni) i popust od 50 % na sve masaže iz ponude.

LYDIAN AROMATERAPIJA (Zagreb) – članovima Sindikata znanosti nudi popust u iznosu od 40 % na pojedinačne aromaterapeutske tretmane (90 min – 150 umjesto 250 kn; 60 min – 120 umjesto 200 kn).

SPORTSKI CENTAR MALI DOM d.o.o. (Zagreb) – nudi članovima Sindikata i članovima njihove uže obitelji korištenje wellness & spa centra i spa zone po sniženim cijenama (cijene se umanjuju za ukupno 10 % cijene po korisniku, za 15 % za više od petero korisnika, odnosno za 20 % za više od 10 korisnika usluge). Ostale posebne pogodnosti pronađite na našoj web stranici (wellness paketi, godišnje članarine i slično).

TVRTKA CANADIANA (Zagreb) – daje popust od 20 % na sve usluge u La Creme wellness & beauty spa centru.

LAMBRIS Beauty & Spa (Zagreb) – nudi popust od 20 % na cjelokupan asortiman svojih usluga (frizerski tretmani izuzev kolorimetrije, tretmani njege tijela, solarij, tretmani njege lica, ruku i stopala), plativo na blagajni, za sve oblike plaćanja. Popusti se ne mogu zbrajati s drugim promotivnim akcijama.

FRIZERSKI SALON TEA (Zagreb) – nudi popust od 35 % na pojedine usluge iz cjenika.

Povoljnije ulaznice

HNK ZAGREB – odobrava popust od 30 % na organizirane, ali i na pojedinačne ulaznice za sve predstave u repertoaru.

HNK VARAŽDIN – nudi popust od 20 % za sve reprizne predstave i gostovanja u organizaciji HNK uz predočenje važeće članske iskaznice.

HNK RIJEKA – nudi popust od 20 % za sve reprizne naslove Kazališta u sezoni 2015./2016. uz predočenje članske iskaznice (popust se ne odnosi na premijerne izvedbe predstava, koprodukcije, gostovanja i posebna kazališna događanja).

KAZALIŠTE KNAP – osigurana je cijena ulaznice za večernje predstave od 45 kn (regularna cijena je 70 kn).

TEATAR&TD – nudi rezervaciju ulaznica po cijeni od 30 kn (na blagajni su 40 kn).

KAZALIŠTE ZKM – nudi popust od 30 % pri kupnji ulaznica.

KAZALIŠTE KEREMPUH – nudi 20 % popusta pri kupnji ulaznica za predstave kazališta Kerempuh.

KAZALIŠTE KOMEDIJA – nudi 20 % popusta pri kupnji ulaznica za predstave kazališta Komedijska.

ARHEOLOŠKI MUZEJ NARONA – nudi 50 % popusta na cijenu ulaznica tijekom cijele godine te besplatno stručno vodstvo za grupe članova veće od 10 osoba u razdoblju od 1. studenog do 1. svibnja, za sve oblike plaćanja.

Proizvodi

HRVATSKI TELEKOM d.d. – pripremio je posebnu ponudu za sve članove Sindikata znanosti i članove obitelji. Ponuda "Moj račun" članovima omogućava povoljnije telefoniranje, ulazak u VPN Sindikata, dodatne korisničke račune za još tri obiteljska člana te kupnju uređaja po atraktivnim cijenama uz ugovornu obvezu. Za ugovaranje usluge ispunite zahtjev te se obratite povjereniku na Vašoj ustanovi. Više informacija dostupno je na stranicama Sindikata.

SPES centar za poduke i prevodilaštvo – nudi 20 % popusta na tečajevе stranih jezika u 2016. godini za članove Sindikata i njihovu užu obitelj u predavaonicama Spesa u Zagrebu, 20 % popusta za tečajevе stranih jezika u prostoru diljem Hrvatske u dogovoru sa Spes-om i povoljnije usluge prijevoda. Redovni cjenik tečajeva možete pronaći na web stranici Spesa, a sve detalje možete dogovoriti telefonski putem broja 01/6520-900.

TVRTKA TOKIĆ d.o.o. – nudi popust do 30 % (rezervni dijelovi, kozmetika za vozila, gume, alati, dodatna oprema, potrošni materijali, moto program, kamionski program...), koji možete koristiti u trgovinama diljem Hrvatske. Sa Tokić karticom članovi ostvaruju i **dodatni popust na Crodex benzinskim postajama u iznosu od 5 lipa po 1 L goriva**. Za detalje oko realizacije ovih pogodnosti posjetite web stranicu Sindikata znanosti.

AUTO HRVATSKA – nudi popust do 25 % na gume, paket usluga (montaža, demontaža, balansiranje guma), paket dijelova. Promotivna cijena paketa redovnog servisa iznosi 699 kn. Više informacija i popis lokacija na www.nsz.hr.

FRANJA COFFEE & TEAHOUSE – nudi 20 % popusta na cjelokupan asortiman (lokacije: Zagreb, Split, Dubrovnik).

BUTIK TORTI I SLASTICA, Zagreb – nudi prigodne cijene za pojedine torte i kolače. Više na www.nsz.hr.

PERUTNINA PTUJ - PIPO d.o.o. – 10 % popusta na plaćanje gotovinom u maloprodajnim prodavaonicama (popis pronađite na: www.nsz.hr). Popust se ne odnosi na proizvode na akciji.

MARTIMEX d.o.o. (Zagreb) – odobrava 20 % popusta na robu i usluge iz njihovog distribucijskog asortimana i 10% popusta na ostalu robu (osim na već sniženu i robu na akciji).

KNJIŽARA I PAPIRNICA "BAJLO" (Zagreb) – popusti od 5, 10 i 15 % na cjelokupan asortiman (knjižara, papirnica, kopiraona, cvjećarnica, čarape Jadran i poklon galerija), na lokaciji Radnička 1a i Svetice 4.

MATIĆ d.o.o. (Zagreb) – 15 % na sav asortiman i usluge

(Cetina – prirodna izvorska voda, Illy kava, strojevi i sredstva za čišćenje).

ROST-ŠPORT d.o.o. – 15 % popusta na cjelokupan asortiman i za sve oblike plaćanja (lokacije: Zagreb, Slavonski Brod, Rijeka).

MIKRA MATIK AUTODIJELOVI – do 30 % popusta za plaćanje karticama, do 35 % popusta za plaćanje gotovinom, ne može se kombinirati s drugim popustima (poslovnice: Zagreb, Bjelovar, Ogulin, Centar Sesvete – dostava u ostale gradove).

BIOLAB d.o.o. (Zagreb) – popust do 15 % na kupovinu THULE krovnih nosača za vozila (15 % popusta za plaćanje gotovinom, 10 % popusta za kartično plaćanje, a 5 % za obročno plaćanje bez kamata i naknada, popust se ne odnosi na akcijsku robu).

MUNJA d.d. (Zagreb) – 5 % popusta na starter akumulator (prodajna mjesta: Munja d.d., Žitnjak bb; M.A.T.U. d.o.o., Heinzlova 74; AKUMULATOR TRGOVINA d.o.o., Vrbančićeva 50).

F.I.C. d.o.o. (Zagreb) – 30 % popusta na keramiku i 20 % popusta na građevinski materijal kod plaćanja gotovinom. Za kartično plaćanje popusti se umanjuju za 5 %.

MIKRONIS d.o.o. (informatička oprema) – odobrava 5 % na plaćanje karticama za sav asortiman, a za plaćanje gotovinom odobrava nabavne cijene, na kompletan asortiman osim na artikle koji su već na popustu (lokacije u Zagrebu: Lanište 32, Nova cesta 166, Jurišićeva 16).

HGSPOT Informatika d.o.o. – popust od 10 % na sve proizvode koji nisu na akciji za gotovinsko plaćanje, popust od 5 % kod obročne otplate. Besplatna dostava na području cijele RH te još dodatnih akcija za članove po posebno povoljnim cijenama (lokacije: Vinkovci, Rijeka, Split, Zagreb.)

OPTIKA ARALICA (Sisak, Zagreb) – nudi obročno otplatu kupljene robe, 20 % popusta na kupnju dioptrijskih okvira (osim onih koji su na akciji), 20 % popusta na kupnju sunčanih naočala te besplatan oftalmološki pregled i određivanje dioptrije (uz uvjet kupnje naočala). Više na www.nsz.hr.

OPTIKA GHETALDUS – 10 % popusta na sve proizvode koji već nisu na popustu (popis poslovnica dostupan na web stranici Sindikata).

OPTIKA KRALJEVIĆ (Zagreb) – besplatan pregled vida, 20 % popusta na dioptrijske naočale, sunčane naočale i kontaktne leće (mogućnost obročne otplate).

OPTIKA SANDRA (Zagreb) – do 20 % popusta na naočale. **PEVEC** – odobrava maksimalni popust u svim svojim prodajnim centrima (popis pronađite na www.nsz.hr) od 5 do 25 % na svoje proizvode (ne vrijedi za artikle koji su već na akciji).

ŠARENI KUTAK d.o.o. – nudi dječje bicikle, tricikle, guralice i ostalu dječju opremu uz popust do 20 %, izuzev artikala koji su već na sniženju. Asortiman je dostupan na stranici: www.sarenikutak.hr.

ALGORITAM, PROFIL, MOZAIK knjižare – nude popuste uoči početka školske godine, koje možete pratiti putem internetske stranice Sindikata.

Najveća vrijednost Sindikata su njegovi članovi

Sindikata znanosti ponosi se činjenicom da u svome članstvu ima veliki broj uglednih osoba iz akademske zajednice, političkih struktura i javnoga života. U članove Sindikata tako ubrajamo rektore Sveučilišta u Zagrebu i Rijeci, *Damira Borasa* i *Peru Lučina*, kao i rektoricu Sveučilišta u Zadru, *Dijanu Vican*. U članstvu Sindikata su i mnogi ministri u raznim vladama, primjerice *Vedran Momar*, bivši ministar znanosti, a član je i sadašnji, *Predrag Šustar*. Osim njega, još su tri aktualna ministra u članstvu našeg Sindikata (*Davor Romić*, ministar poljoprivrede, *Slaven Dobrović*, ministar zaštite okoliša i *Zlatko Hasanbegović*, ministar kulture). Naši su članovi i mnogi uglednici i vrhunski znanstvenici. Ovdje ćemo za sada samo navesti akademika *Ivu Šlausa* te veleposlanika RH u Republici Francuskoj, *Ivu Goldsteina*. O svojim razlozima za članstvo u Sindikatu neki su se i javno očitovali.

Akademkinja
Sibila Jelaska

Zašto sam član Sindikata

Nakon 1990. god. kada je Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja osnovan na dobrovoljnom članstvu, i s programom koji se temeljio na demokraciji, ljudskim pravima, socijalnoj pravednosti i solidarnosti (za razliku od prethodnog, u kojem si morao biti član i koji se svodio samo na distribuciju hranidbenih proizvoda) zaključila sam da mi takav sindikat odgovara i postala sam njegovim članom. Kroz dugi niz godina uvjerala sam se da je glavni rad Sindikata uvijek bila zaštita prava i interesa njegovih članova, čak i onih djelatnika visokog školstva i znanstvenih institucija koji nisu bili njegovi članovi. Usprkos čestih ometanja i nerazumijevanja rada od strane vladajućih političkih elita, ovaj Sindikat nikada nije odustao od svojih etičkih načela, borbe za istinu i dobrobiti svojih članova. Sastav članstva (znanstvenici i nastavnici fakulteta) specifičan je, i nije ga lako masovno pokrenuti u borbi za njihova prava, ipak čelnništvo Sindikata nikada nije izgubilo snagu čvrsto vjerujući u svoje poslanje za koje se vrijedno truditi. Koliko će položaj njegova članstva biti bolji, toliko će biti bolje za cijelu državu. To je razlog zašto sam postala član Sindikata znanosti.

“Politika rezanja potrošnje – povijest jedne opasne ideje”

Predstavljamo Vam hrvatsko izdanje knjige *Politika rezanja potrošnje: Povijest jedne opasne ideje*, autora Marka Blytha, profesora međunarodne političke ekonomije na američkom sveučilištu Brown

O KNJIZI

Riječ je o vrlo hvaljenoj i u svjetskim krugovima zamijećenoj knjizi ekonomske tematike. Knjiga na vrlo dokumentiran i jasan način kritički analizira trenutno prevladavajuću ekonomsku politiku u Europskoj uniji u čijoj se srži nalazi rezanje državne potrošnje, ukidanje socijalne države i smanjenje standarda građana. Knjiga donosi izvrstan okvir za razumijevanje trenutnih ekonomsko-političkih problema u kojima se Europa nalazi te se iz nje mogu izvući i brojna upozorenja za Hrvatsku.

Knjigu je s engleskog preveo dugogodišnji ekonomski novinar i kolumnist g. **Ratko Bošković**, predgovor hrvatskom izdanju napisao je **prof. dr. sc. Rajko Odošić** s Pravnog fakulteta u Osijeku, a pogovor hrvatskom izdanju napisao je **prof. dr. sc. Boris Cota** s Ekonomskog fakulteta u Zagrebu. Izdavač knjige je Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja.

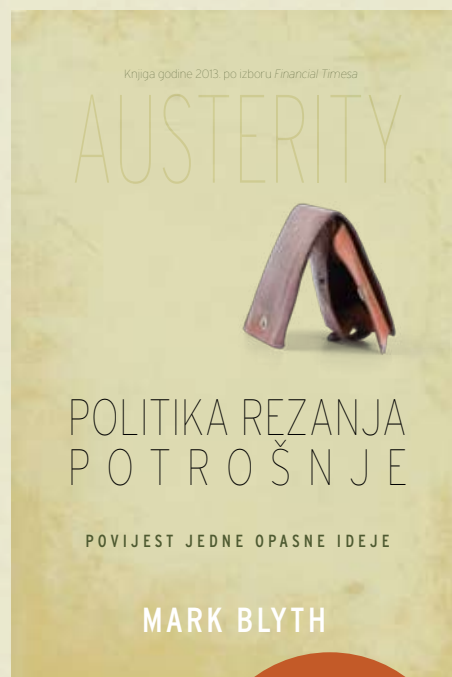
POHVALE POZNATIH STRUČNJAKA:

“Od svih nedaća koje su se izrodile iz globalne financijske krize, nijednu nije bilo tako lako izbjeći kao što se moglo izbjeći ideju da je politika rezanja potrošnje jedini izlaz. ... Blyth kroči novim stazama prepričavajući intelektualnu povijest te neuspješne ideje, otkrivajući nam kako je ista uspjela opčiniti ekonomiste i političare.”

Dani Rodrik, The J.F.K. School of Government, Harvard University

“Jedna od osobito dobrih stvari u knjizi Marka Blytha *Politika rezanja potrošnje: povijest jedne opasne ideje* je kako on prikazuje uspon i pad ideje o “ekspanzionističkom stezanju”, tvrdnje da rezanje potrošnje doista može voditi k porastu domaćeg proizvoda.”

Paul Krugman, *The New York Review of Books*

Cijena knjige
za članove
Sindikata iznosi

60 kn

Knjiga godine 2013. po izboru Financial Timesa!

Za dodatne informacije u vezi narudžbe javite se na e-mail: maja@nsz.hr.

Više informacija o knjizi možete pronaći na: <http://www.nsz.hr/news/politika-rezanja-potrosnje-povijest-jedne-opasne-ideje/>